

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието, храните и горите

Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол

Б Ю Л Е Т И Н

**С РЕЗУЛТАТИ ОТ СОРТОИЗПИТВАНЕ НА ПРИЗНАТИ
ЗА ВПИСВАНЕ В СПИСЪК „А“ НА ОФИЦИАЛНАТА
СОРТОВА ЛИСТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
СОРТОВЕ ОТ ВИДОВЕ РАСТЕНИЯ ПРЕЗ 2019
ГОДИНА**

ИАСАС, София

Бюлетинът се издава на основание чл. 25, ал. 1 от Закона за посевния и посадъчния материал (ЗППМ), обн. ДВ., бр. 20 от 4 Март 2003 г. и чл. 1, т. 3 и чл. 34 от Наредба № 7 от 28 Октомври 2013 г. за условията и реда за сортоизпитване, признаване, вписване и отписване на сортовете растения във и от официалната сортова листа на Република България (Наредба № 7), обн. ДВ., брой 97 от 8 Ноември 2013 г. и съдържа обобщени резултати от проведено сортоизпитване за биологични и стопански качества (БСК) на признати от експертни комисии на Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (ИАСАС) и утвърдени със заповеди на министъра на земеделието, храните и горите за вписване в списък „А“ на Официалната сортова листа на страната сортове от видове растения.

Списък „А“ на сортовата листа включва сортове от зърнени, фуражни, маслодайни и влакнодайни култури, цвекло, картофи, тютюн и овощни култури, които са различни, хомогенни и стабилни и отговарят на изискванията за БСК за почвено-климатичните условия на Република България.

Сортовете отговарят на изискването за БСК за почвено-климатичните условия на страната, ако при сравняването им със сортове стандарти показват при отглеждането им по-добри резултати по отношение на добив и/или качество на продукцията по функционални направления. При проява на изключителна характеристика на сорта останалите характеристики могат да не се вземат под внимание при оценката на БСК.

Сортоизпитването за БСК на включените в бюлетина сортове е проведено при спазване изискванията на утвърдени методики за:

Полски опити

Полските опити се провеждат при поливни и неполивни условия в опитните полета по сортоизпитване на ИАСАС и/или в полетата на физически или юридически лица, получили разрешение от министъра на земеделието, храните и горите, в съответствие с изискванията на чл. 18 от ЗППМ. При полски условия са отчетени следните стопански качества:

- 1. Продуктивност*
- 2. Проявление по отношение на факторите на околната среда*
- 3. Устойчивост към вредни организми*
- 4. Фенологични характеристики*

Полско-лабораторни опити

Полско-лабораторните опити са проведени в специализирани лаборатории, за да се провери:

- 1. Устойчивост към болести на изкуствен инфекциозен фон*
- 2. Студоустойчивост*

Лабораторни анализи

Лабораторните анализи са проведени в специализирани лаборатории, за установяване на качествени характеристики (физични, химични и технологични).

**ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО СОРТОИЗПИТВАНЕ,
АПРОБАЦИЯ И СЕМЕКОНТРОЛ - ИАСАС**
1113 София
бул. „Цариградско шосе“ № 125, блок 1
За контакти: тел.: 02 870 03 75; факс: 02 870 65 17
ел. поща: iasas@iasas.government.bg

**EXECUTIVE AGENCY FOR VARIETY TESTING,
FIELD INSPECTION AND SEED CONTROL**
125 Tsarigradsko Shosse Blvd. Block 1,
1113-Sofia, BULGARIA
Tel. +3592/ 870 03 75, Tel / Fax: +3592/ 870 65 17
Email: iasas@iasas.government.bg

СЪДЪРЖАНИЕ:

Сорт	Стр.
ФУРАЖНИ КУЛТУРИ – FODDER PLANTS	
ФУРАЖЕН ГРАХ – <i>Pisum sativum</i> L.	
<i>Зимен за зърно</i>	
1. Thiseas	6
ОБИКНОВЕН ФИЙ – <i>Vicia sativa</i> L.	
<i>Зимен за зелена маса</i>	
1. Pandora	6
2. Perseas	7
МАСЛОДАЙНИ И ВЛАКНОДАЙНИ КУЛТУРИ – OIL AND FIBRE PLANTS	
МАСЛОДАЙНА РАПИЦА – <i>Brassica napus</i> L. (partim)	
<i>Рапица (зимна)</i>	
1. Architect	7
2. Claudio KWS	8
3. ES Momento	8
<i>Рапица (зимна) за технология „Клиърфийлд (Clearfield)“</i>	
4. Cello CL	9
5. Clavier CL	9
6. Himmedia CL	10
7. Himona CL	11
8. INV1177 CL	11
9. INV1266 CL	12
10. KWS Caroll CL	12
11. KWS Cyrill CL	13
12. Plurax CL	14
ПАМУК – <i>Gossypium</i> spp.	
<i>Памук с бяло влакно</i>	
1. Аида (Aida)	14
2. Белица (Belitsa)	15
3. Перун (Perun)	15
СЛЪНЧОГЛЕД – <i>Helianthus annuus</i> L.	
<i>Слънчоглед маслодаен</i>	
1. LG50416	16
<i>Слънчоглед маслодаен за технология „Клиърфийлд (Clearfield)“</i>	
2. KWS Logos CL	16
3. LG50588 CL	17

Слънчоглед маслодаен за технология „Клиърфийлд Плюс (Clearfield Plus)“

4. Енигма CLP (Enigma CLP)	18
5. ES Termalis CLP	18

Слънчоглед високоолеинов за технология „Експрес Сън (ExspressSun)“

6. ES Jurassic SU	19

ЗЪРНЕНИ КУЛТУРИ – CEREALS

ОВЕС – *Avena sativa* L.

Зимен за зърно

1. Хектор (Hector)	20

ЕЧЕМИК – *Hordeum vulgare* L.

Зимен многореден (за продуктивност)

1. Сиела (Siela)	21

ОРИЗ – *Oryza sativa* L.

1. Borandotto	21
2. Jemma	22
3. Kolorado	22

ТРИТИКАЛЕ – ×*Triticosecale* Witt.

Алтернативно за зърно

1. BG Triamo 2S	23

Зимно за зърно

2. Lina	23

ПШЕНИЦА

Обикновена пшеница - *Triticum aestivum* L. emend. Fiori & Paol.

Зимна

Група А

1. Andrina	24

Група Б

2. Angardis	25
3. Терес (Teres)	25
4. Филумен (Filumen)	26

Група В

5. ABC Алдо (ABS Aldo)	27
6. Матей (Mate)	27
7. Sicario	28

Алтернативна

Група А

8. BG Икона 2S 29

Твърда пшеница – *Triticum turgidum* L. subsp. *durum* (Desf.) Husn.

Зимна

1. Виоми (Viomi) 30

Алтернативна

2. BG Duriamo 2S 30

ЦАРЕВИЦА – *Zea mays* L.

За зърно

ФАО 300 – 399

1. DS1902C 31

2. Кнежа 320 (Кнежа 320) 32

3. KWS Bellavista 32

4. KWS Gothic 33

5. KWS Infinity 33

6. KWS Kashmir 34

7. KWS Smaragd 34

ФАО 400 – 499

8. KWS Indigo 35

ФАО 500 – 599

9. Кнежа 564 (Кнежа 564) 36

10. Кнежа 565 (Кнежа 565) 36

ФАО 600 – 699

11. Кнежа 648 (Кнежа 648) 37

За силаж

ФАО 200 – 299

12. Имрес 37

ФУРАЖНИ КУЛТУРИ FODDER PLANTS

ФУРАЖЕН ГРАХ *Pisum sativum L.*

Зимен за зърно

Сорт „THISEAS“

ЗАЯВИТЕЛ: „Baltzis Nikolaos and CO“, Република Гърция.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Средно за периода са получени 455 kg/da семе, 116,1% към средния стандарт, формиран от сортовете „Весела 23Е“ и „Мир“.

Вегетационният период от поникване до пълна зрялост е с 3 дни по-кратък – средно 207 дни, при 210 дни за средния стандарт.

Дължината на растението до разклоняване за първия боб е средно 38 cm, при 70 cm за средния стандарт. Броят на бобовете и семената в едно растение е по-малък в сравнение със средния стандарт.

Сортът и сортовете стандарти показват много ниска устойчивост на стъблото към полягане.

Устойчивостта на бобовете към разпукване е много ниска за сорта и сортовете стандарти.

Масата на 1000 семена средно за периода е значително по-голяма – 131 g, при 104 g за средния стандарт.

Съдържанието на суров протеин (в % към абсолютно сухо вещество) е по-ниско – средно 24,69%, при 26,05% за средния стандарт.

На естествен инфекциозен фон сортът е много устойчив към мана, брашнеста мана, бактериоза и аскохитоза, при установено нападение от бактериоза до 1,4% за „Весела 23Е“ и до 0,9% за „Мир“.

На изкуствен инфекциозен фон сортът и сортовете стандарти показват устойчивост към аскохитоза, бактериален пригор и фузариено увяхване.

ОБИКНОВЕН ФИЙ *Vicia sativa L.*

Зимен за зелена маса

Сорт „PANDORA“

ЗАЯВИТЕЛ: „Baltzis Nikolaos and CO“, Република Гърция.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Средно за периода са получени 4158 kg/da зелена маса, 104,7% и 1087 kg/da суха маса, 111,2% към сорта стандарт „Образец 666“.

Вегетационният период от поникване до масов цъфтеж е с 10 дни по-кратък – средно 172 дни, при 182 дни за сорт „Образец 666“.

Стъблото е с много ниска устойчивост към полягане, при средна степен за сорта стандарт.

Посевът е висок за сорта и сорта стандарт – 51 cm, при 57 cm за сорт „Образец 666“.

Сортът се изравнява със сорта стандарт по съдържание на суров протеин (в % към абсолютно сухо вещество) – средно 19,63%, при 19,74% за сорт „Образец 666“.

На естествен инфекциозен фон през периода на изпитване няма установено нападение от брашнеста мана и аскохитоза за сорта и сорта стандарт.

На изкуствен инфекциозен фон сортът и сорт „Образец 666“ са високо устойчиви към брашнеста мана и устойчиви към аскохитоза.

Сорт „PERSEAS“

ЗАЯВИТЕЛ: „Baltzis Nikolaos and CO“, Република Гърция.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Средно за периода са получени 4194 kg/da зелена маса, 105,6% и 1108 kg/da суха маса, 113,3% към сорта стандарт „Образец 666“.

Вегетационният период от поникване до масов цъфтеж е с 10 дни по-кратък – средно 172 дни, при 182 дни за сорт „Образец 666“.

Стъблото е с ниска устойчивост към полягане, при средна степен за сорта стандарт.

Посевът е висок за сорта и сорта стандарт – 51 cm, при 57 cm за сорт „Образец 666“.

Сортът отстъпва от сорта стандарт по съдържание на суров протеин (в % към абсолютно сухо вещество), средно 18,72%, при 19,74% за сорт „Образец 666“.

На естествен инфекциозен фон през периода на изпитване няма установено нападение от брашнеста мана и аскохитоза за сорта и сорта стандарт.

На изкуствен инфекциозен фон сортът и сорт „Образец 666“ са високо устойчиви към брашнеста мана и устойчиви на аскохитоза.

МАСЛОДАЙНИ И ВЛАКНОДАЙНИ КУЛТУРИ OIL AND FIBRE PLANTS

МАСЛОДАЙНА РАПИЦА *Brassica napus* L. (partim)

Рапица (зимна)

Хибрид „ARCHИТЕСТ“

ЗАЯВИТЕЛ: „Лимагрейн Централна Европа С.Е. – клон България“, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридите са изпитвани за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Средно за периода са получени 316 kg/da семена, 118,4% към средния стандарт, формиран от хибридите „Mercedes“ и „Triangle“.

Продължителността на вегетационния период е средно 259 дни, равна на средния стандарт.

Височината на растението до най-долното разклонение е малка – средно за периода 35 cm, при 33 cm за средния стандарт.

Притежава висока зимоустойчивост, при много висока за хибридите стандарти.

Показва средна устойчивост към чернилка с максимално нападение до 7,5%, при 12,5% за хибрид „Mercedes“. Хибридите и хибридите стандарти са много устойчиви към

склеротиния – не е установено нападение. Към фомоза също е много устойчив, при чувствителност за хибрид „Mercedes“, който се напада до 25,0%.

През периода на изпитване при хибрида и хибридите стандарти не е установено полягане и разпукване на шушулките.

Съдържанието на глюкозинолати в шрота е средно – 21,10, при 22,93 m.mol/g шрот за средния стандарт, на проба от авторски семена – 8,05 m.mol/g шрот. Хибрида е с много ниско съдържание на сурови влакнини – средно 9,05%, при 9,17% за средния стандарт. Масленото съдържание е средно – 47,3 %, при 46,60% за средния стандарт. Съдържанието на ерукова киселина в маслото е ниско – 0,10% за хибрида и средния стандарт, на проба от авторски семена – 0,0%.

Хибрид „CLAUDIO KWS“

ЗАЯВИТЕЛ: „KWS SAAT SE“, Федерална република Германия.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибрида е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Средно за периода са получени 340 kg/da семена, 127,2% към средния стандарт, формиран от хибридите „Mercedes“ и „Triangle“.

Продължителността на вегетационния период е средно 259 дни, равна на средния стандарт. Височината на растението до най-долното разклонение е малка – средно за периода 34 cm, при 33 cm за средния стандарт.

Притежава много висока зимостойчивост, както и хибридите стандарти.

Показва устойчивост към чернилка с максимално нападение до 3,8%, при 12,5% за хибрид „Mercedes“. Хибрида и хибридите стандарти са много устойчиви към склеротиния – не е установено нападение. Към фомоза е средно устойчив с нападение до 20,0%, при чувствителност за хибрид „Mercedes“ с нападение до 25,0%.

През периода на изпитване при хибрида и хибридите стандарти не е установено полягане и разпукване на шушулките.

Съдържанието на глюкозинолати в шрота е средно – 21,20, при 22,93 m.mol/g шрот за средния стандарт, на проба от авторски семена – 8,45 m.mol/g шрот. Хибрида е със средно съдържание на сурови влакнини – 10,53%, при 9,17% за средния стандарт. Масленото съдържание е средно – 46,40%, при 46,60% за средния стандарт. Съдържанието на ерукова киселина в маслото е ниско – 0,15% за хибрида и 0,10% за средния стандарт, на проба авторски семена – 0,0%.

Хибрид „ES MOMENTO“

ЗАЯВИТЕЛ: „Euralis Semences“, Република Франция.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибрида е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Средно за периода са получени 336 kg/da семена, 125,8% към средния стандарт, формиран от хибридите „Mercedes“ и „Triangle“.

Продължителността на вегетационния период е средно 258 дни, при 259 за средния стандарт.

Височината на растението до най-долното разклонение е средно за периода 40 cm, при 33 cm за средния стандарт.

Притежава много висока зимостойчивост, наравно с хибридите стандарти.

Показва устойчивост към чернилка с максимално нападение до 5,0%, при средна устойчивост с нападение до 12,5% за хибрид „Mercedes“. Хибрида и хибридите стандарти са много устойчиви към склеротиния – не се нападат. Към фомоза е средно устойчив с нападение до 20,0%, при чувствителен за хибрид „Mercedes“ – нападение до 25,0%.

През периода на изпитване при хибрида и хибридите стандарти не е установено полягане и разпукване на шушулките.

Съдържанието на глюкозинолати в шрота е средно – 22,50, при 22,93 m.mol/g шрот за средния стандарт, на проба от авторски семена – 8,95 m.mol/g шрот. Хибридът е с ниско съдържание на сурови влакнини – средно 9,83%, при 9,17% за средния стандарт. Масленото съдържание е средно – 46,95%, при 46,60% за средния стандарт. Съдържанието на ерукова киселина в маслото е ниско – 0,14% за хибрида и 0,10% за средния стандарт, на проба авторски семена 0,0%.

Рапица (зимна) за технология „Клиърфийлд (Clearfield)“

Хибрид „CELLO CL“

ЗАЯВИТЕЛ: „Рапул България“ ЕООД, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Хибридът се прилага с технологията „Клиърфийлд“ на фирма „БАСФ (BASF)“. Изпитан е във всички опитни полета, в опити с вегетативно третиране с продукта „Клеранда“ – 100 ml/da, приложен с прилепител „Деш ХЦ“ – 200 ml/da – във фаза розетка съгласно технологията, за да се установи действието ѝ върху развитието на хибрида и плевелите. След третирането не са установени повреди за хибрида и хибрида стандарт „РТ200CL“.

Средно за периода са получени 279 kg/da семена, 108,8% към хибрида стандарт „РТ200CL“.

Продължителността на вегетационния период средно за периода е 259 дни, равна на хибрида стандарт.

Височината на растението до най-долното разклонение е малка – средно за периода 35,8 cm, при 38,2 cm за хибрида стандарт.

При полски условия е установена много висока зимоустойчивост за хибрида и хибрида стандарт.

Показва средна устойчивост към чернилка. Максималното нападение при полски условия е до 7,5%, както и за „РТ200CL“. Хибридът и хибрида стандарт са много устойчиви на склеротиния – не се нападат. Много устойчив е към фомоза, при средна устойчивост за хибрида стандарт, който се напада до 20,0%.

През периода на изпитване при хибрида и хибрида стандарт не е установено полягане и наличие на разпукване на шушулките.

Съдържанието на глюкозинолати в шрота е средно – 18,50, при 17,90 m.mola/g шрот за „РТ200CL“, на проба от авторски семена – 8,92 m.mola/g шрот. Съдържанието на сурови влакнини е много ниско 8,95%, при ниско 10,18% за хибрида стандарт. Масленото съдържание е средно – 46,45%, при 46,95% за „РТ200CL“. Съдържанието на ерукова киселина в маслото е ниско – 0,15%, при 0,10% за стандарта, на проба авторски семена – 0,0%.

Хибрид „CLAVIER CL“

ЗАЯВИТЕЛ: „Рапул България“ ЕООД, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Хибридът се прилага с технологията „Клиърфийлд“ на фирма „БАСФ (BASF)“. Изпитан е във всички опитни полета, в опити с вегетативно третиране с продукта „Клеранда“ – 100 ml/da, приложен с прилепител „Деш ХЦ“ – 200 ml/da – във фаза розетка съгласно технологията, за да се установи действието ѝ върху развитието на хибрида и плевелите. След третирането не са установени повреди за хибрида и хибрида стандарт „РТ200 CL“.

Средно за периода са получени 298,6 kg/da семена, 116,3% към хибрида стандарт „PT200 CL“.

Продължителността на вегетационния период средно за периода е 259 дни, равна на хибрида стандарт.

Височината на растението до най-долното разклонение е малка – средно за периода 32,6 cm, при 38,2 cm за хибрида стандарт.

При полски условия е установена много висока зимоустойчивост за хибрида и хибрида стандарт.

Показва устойчивост към чернилка. Максималното нападение при полски условия е до 5,0%, при средна устойчивост до 7,5% за „PT200 CL“. Хибридът и хибрида стандарт са много устойчиви на склеротиния и средно устойчиви на фомоза с максимално нападение съответно до 18,8% и до 20,0%.

През периода на изпитване не е установено полягане и разпукване на шушулките за хибрида и хибрида стандарт.

Съдържанието на глюкозинолати в шрота е средно – 16,85, при 17,90 m.mola/g шрот за „PT200 CL“, на проба от авторски семена – 8,52 m.mola/g шрот. Съдържанието на сурови влакнини е много ниско 9,13%, при 10,1 % за хибрида стандарт. Масленото съдържание е средно – 46,9%, при 46,95% за „PT200 CL“. Съдържанието на ерукова киселина в маслото е ниско – 0,08%, при 0,10% за хибрида стандарт.

Хибрид „НІММЕDІА СL“

ЗАЯВИТЕЛ: „KWS Momont Recherche SARL“, Федерална република Германия.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Хибридът се прилага с технологията „Клиърфийлд“ на фирма „БАСФ (BASF)“. Изпитан е във всички опитни полета, в опити с вегетативно третиране с продукта „Клеранда“ – 100 ml/da, приложен с прилепител „Деш ХЦ“ – 200 ml/da – във фаза розетка съгласно технологията, за да се установи действието ѝ върху развитието на хибрида и плевелите. След третирането не са установени повреди за хибрида и хибрида стандарт „PT200CL“.

Средно за периода са получени 361,8 kg/da семена, 112,9% към хибрида стандарт „PT200CL“.

Продължителността на вегетационния период средно за периода е 263 дни, при 265 дни за хибрида стандарт.

Височината на растението до най-долното разклонение е средно за периода 68,1 cm, при 84,0 cm за хибрида стандарт.

При полски условия е установена много висока зимоустойчивост за хибрида, при висока за хибрида стандарт. Минималният процент на презимували растения - 94%, при 90% за стандарта.

Показва устойчивост към чернилка. Максималното нападение при полски условия е до 2,5%, при средна устойчивост до 7,5% за „PT200CL“. Хибридът и хибрида стандарт са много устойчиви към склеротиния и фомоза.

През периода на изпитване при хибрида и хибрид „PT200CL“ не е установено полягане и наличие на разпукване на шушулките.

Съдържанието на глюкозинолати в шрота е ниско – 9,04, при 9,31 m.mola/g шрот за „PT200CL“, на проба от авторски семена – 8,70 m.mola/g шрот. Съдържанието на сурови влакнини в семето е средно 6,77%, при 6,82% за „PT200CL“, а съдържанието на сурови влакнини в семенната обвивка е високо за хибрида – 16,37%, при 16,59% за „PT200CL“. Масленото съдържание е средно – 46,23%, при 44,91% за „PT200CL“. Съдържанието на ерукова киселина в маслото е много ниско – 0,00%.

Хибрид „НІМОНА СL“

ЗАЯВИТЕЛ: „KWS Momont Recherche SARL“, Федерална република Германия.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Хибридът се прилага с технологията „Клиърфийлд“ на фирма „БАСФ (BASF)“. Изпитан е във всички опитни полета, в опити с вегетативно третиране с продукта „Клеранда“ – 100 ml/da, приложен с прилепител „Деш ХЦ“ – 200 ml/da – във фаза розетка съгласно технологията, за да се установи действието ѝ върху развитието на хибрида и плевелите. След третирането не са установени повреди за хибрида и хибрида стандарт „РТ200СL“.

Средно за периода са получени 294 kg/da семена, 114,7% към хибрида стандарт „РТ200СL“.

Продължителността на вегетационния период средно за периода е 259 дни, както и за хибрида стандарт.

Височината на растението до най-долното разклонение е малка – средно за периода 34,8 cm, при малка 38,2 cm за „РТ200СL“.

При полски условия е установена много висока зимоустойчивост за хибрида и хибрида стандарт.

Показва устойчивост към чернилка. Максималното нападение при полски условия е до 5,0%, при средна устойчивост за „РТ200СL“ с нападение до 7,5%. Хибридът и хибридът стандарт са много устойчиви към склеротиния – не се нападат. Показват средна устойчивост към фомоза, с максимално нападение съответно до 12,5% и 20,0%.

През периода на изпитване при хибрида и хибрида стандарт не е установено полягане и наличие на разпукване на шушулките.

Съдържанието на глюкозинолати в шрота е средно – 22,55, при средно - 17,90 m.mola/g шрот за „РТ200СL“, на проба от авторски семена – 8,26 m.mola/g шрот. Съдържанието на сурови влакнини е много ниско 8,15%, при ниско 10,18% за хибрида стандарт. Масленото съдържание е ниско – 43,65%, при средно – 46,95% за „РТ200СL“. Съдържанието на ерукова киселина в маслото е ниско – 0,07%, при 0,1% за хибрида стандарт и 0,0% на средна проба от авторски семена.

Хибрид „ІNV1177 СL“

ЗАЯВИТЕЛ: „БАСФ (BASF)“ ЕООД, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Хибридът се прилага с технологията „Клиърфийлд“ на фирма „БАСФ (BASF)“. Изпитан е във всички опитни полета, в опити с вегетативно третиране с продукта „Клеранда“ – 100 ml/da, приложен с прилепител „Деш ХЦ“ – 200 ml/da – във фаза розетка съгласно технологията, за да се установи действието ѝ върху развитието на хибрида и плевелите. След третирането не са установени повреди за хибрида и хибрида стандарт „РТ200СL“.

Средно за периода са получени 295 kg/da семена, 114,7% към хибрида стандарт „РТ200СL“.

Продължителността на вегетационния период средно за периода е 259 дни, както и за хибрида стандарт.

Височината на растението до най-долното разклонение е средно голяма – средно за периода 41,3 cm, при малка 38,2 cm за хибрида стандарт.

При полски условия е установена много висока зимоустойчивост за хибрида и хибрида стандарт.

Показва средна устойчивост към чернилка. Максималното нападение при полски условия е до 7,5%, както и за „РТ200СL“. Хибридът и хибридът стандарт са много устойчиви

към склеротиния – не се нападат. Към фомоза е много устойчив, при средна устойчивост за „РТ200CL“ с нападение до 20,0%.

През периода на изпитване при хибрида и хибрида стандарт не е установено полягане и наличие на разпукване на шушулките.

Съдържанието на глюкозинолати в шрота е средно – 15,30, при средно – 17,90 m.mola/g шрот за „РТ200CL“, на проба от авторски семена – 8,07 m.mola/g шрот. Съдържанието на сурови влакнини е много ниско 9,71%, при ниско 10,18% за „РТ200CL“. Масленото съдържание е високо – 48,75%, при средно 46,95% за „РТ200CL“. Съдържанието на ерукова киселина в маслото е ниско – 0,07%, при 0,10% за хибрида стандарт и 0,0% на проба от авторски семена.

Хибрид „INV1266 CL“

ЗАЯВИТЕЛ: „БАСФ (BASF)“ ЕООД, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Хибридът се прилага с технологията „Клиърфийлд“ на фирма „БАСФ (BASF)“. Изпитан е във всички опитни полета, в опити с вегетативно третиране с продукта „Клеранда“ – 100 ml/da, приложен с прилепител „Деш ХЦ“ – 200 ml/da – във фаза розетка съгласно технологията, за да се установи действието ѝ върху развитието на хибрида и плевелите. След третирането не са установени повреди за хибрида и хибрида стандарт „РТ200CL“.

Средно за периода са получени 334 kg/da семена, 130,3% към хибрида стандарт „РТ200CL“.

Продължителността на вегетационния период средно за периода е 260 дни, при 259 дни за хибрида стандарт.

Височината на растението до най-долното разклонение е средно голяма – средно за периода 45,1 cm, при малка 38,2 cm за „РТ200CL“.

При полски условия е установена много висока зимоустойчивост за хибрида и хибрида стандарт.

Показва устойчивост към чернилка. Максималното нападение при полски условия е до 5,0%, при средна устойчивост за „РТ200CL“ с нападение до 7,5%. Хибридът и хибрида стандарт са много устойчиви на склеротиния, показват средна устойчивост към фомоза с максимално нападение съответно до 11,3% и 20,0%.

През периода на изпитване при хибрида и хибрида стандарт не е установено полягане и наличие на разпукване на шушулките.

Съдържанието на глюкозинолати в шрота е високо – 28,10, при 17,90 m.mola/g шрот за „РТ200CL“, на проба от авторски семена – 8,37 m.mola/g шрот. Съдържанието на сурови влакнини е ниско 10,19%, при ниско 10,18% и за хибрида стандарт. Масленото съдържание е средно – 47,80%, както и за „РТ200CL“. Съдържанието на ерукова киселина в маслото е ниско – 0,06%, при 0,10% за хибрида стандарт, на проба от авторски семена – 0,0%.

Хибрид „KWS CAROLL CL“

ЗАЯВИТЕЛ: „KWS SAAT SE“, Федерална република Германия.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Хибридът се прилага с технологията „Клиърфийлд“ на фирма „БАСФ (BASF)“. Изпитан е във всички опитни полета, в опити с вегетативно третиране с продукта „Клеранда“ – 100 ml/da, приложен с прилепител „Деш ХЦ“ – 200 ml/da – във фаза розетка съгласно технологията, за да се установи действието ѝ върху развитието на хибрида и плевелите. След третирането не са установени повреди за хибрида и хибрида стандарт „РТ200CL“.

Средно за периода са получени 308 kg/da семена, 119,8% към хибрида стандарт „PT200CL“.

Продължителността на вегетационния период средно за периода е 260 дни, при 259 дни за хибрида стандарт.

Височината на растението до най-долното разклонение е малка – средно за периода 39,9 cm, при 38,2 cm за хибрида стандарт.

При полски условия е установена много висока зимоустойчивост за хибрида и хибрида стандарт.

Показва средна устойчивост към чернилка. Максималното нападение при полски условия е до 10,0%, при нападение до 7,5% за „PT200CL“. Хибридът и хибридът стандарт са много устойчиви на склеротиния – не се нападат. Много устойчив е към фомоза, при средна устойчивост за „PT200CL“, който се напада до 20,0%.

През периода на изпитване при хибрида и хибрида стандарт не е установено полягане и наличие на разпукване на шушулките.

Съдържанието на глюкозинолати в шрота е средно – 22,20, при 17,90 m.mola/g шрот за „PT200CL“, на проба от авторски семена – 8,53 m.mola/g шрот. Съдържанието на сурови влакнини е много ниско 9,15%, при ниско 10,18% за хибрида стандарт. Масленото съдържание е средно – 45,90%, при 46,95% за „PT200CL“. Съдържанието на ерукова киселина в маслото е ниско – 0,08%, при 0,10% за „PT200CL“ и 0,0% на проба от авторски семена.

Хибрид „KWS CYRILL CL“

ЗАЯВИТЕЛ: „KWS SAAT SE“, Федерална република Германия.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Хибридът се прилага с технологията „Клиърфийлд“ на фирма „БАСФ (BASF)“. Изпитан е във всички опитни полета, в опити с вегетативно третиране с продукта „Клеранда“ – 100 ml/da, приложен с прилепител „Деш ХЦ“ – 200 ml/da – във фаза розетка съгласно технологията, за да се установи действието ѝ върху развитието на хибрида и плевелите. След третирането не са установени повреди за хибрида и хибрида стандарт „PT200CL“.

Средно за периода са получени 325 kg/da семена, 126,6% към хибрида стандарт „PT200CL“.

Продължителността на вегетационния период средно за периода е 259 дни, равна на хибрида стандарт.

Височината на растението до най-долното разклонение е малка – средно за периода 35,9 cm, при 38,2 cm за хибрида стандарт.

При полски условия е установена много висока зимоустойчивост за хибрида и хибрида стандарт.

Показва устойчивост към чернилка. Максималното нападение при полски условия е до 2,5%, при средна за „PT200CL“ с нападение до 7,5%. Хибридът и хибридът стандарт са много устойчиви на склеротиния – не се нападат. Много устойчив е към фомоза, при средна устойчивост за хибрида стандарт, за който е отчетено нападение до 20,0%.

През периода на изпитване при хибрида и хибрида стандарт не е установено полягане и наличие на разпукване на шушулките.

Съдържанието на глюкозинолати в шрота е средно – 16,55, при 17,90 m.mola/g шрот за „PT200CL“, на проба от авторски семена – 8,46 m.mola/g шрот. Съдържанието на сурови влакнини е много ниско – 9,02%, при ниско – 10,18% за „PT200CL“. Масленото съдържание е средно – 46,30%, при 46,95% за „PT200CL“. Съдържанието на ерукова киселина в маслото е ниско – 0,09%, при 0,10% за хибрида стандарт и 0,0% на проба от авторски семена.

Хибрид „PLURAX CL“

ЗАЯВИТЕЛ: „Рапул България“ ЕООД, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибрида е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС три години, през 2016, 2017 и 2018 година.

Хибрида се прилага с технологията „Клиърфийлд“ на фирма „БАСФ (BASF)“. Изпитан е във всички опитни полета, в опити с вегетативно третиране с продукта „Клеранда“ – 100 ml/da, приложен с прилепител „Деш ХЦ“ – 200 ml/da – във фаза розетка съгласно технологията, за да се установи действието на технологията върху развитието на хибрида и плевелите. След третирането не са установени повреди за хибрида и хибрида стандарт „РТ200CL“.

Средно за периода са получени 284 kg/da семена, 98,9% към хибрида стандарт „РТ200CL“.

Продължителността на вегетационния период средно за периода е 259 дни, при 260 дни за хибрида стандарт.

Височината на растението до най-долното разклонение е голяма – средно за периода 57,2 cm, при много голяма 63,0 cm за хибрида стандарта.

При полски условия е установена много висока зимоустойчивост за хибрида и хибрида стандарт.

На естествен инфекциозен фон хибрида е много устойчив към чернилка, при средна устойчивост за хибрид „РТ200CL“ с максималното нападение до 7,5%. Към склеротиния хибрида и хибрида стандарт са много устойчиви – не е установено нападение. Много устойчив е към фомоза, при средна устойчивост за хибрида стандарт, за който е отчетено нападение до 20,0%.

През периода на изпитване при хибрида и хибрида стандарт не е установено полягане и наличие на разпукване на шушулките.

Съдържанието на глюкозинолати в шрота е ниско – 9,18, при 9,31 m.mola/g шрот за „РТ200CL“, на проба от авторски семена – 8,52 m.mola/g шрот (2016 г.). Съдържанието на сурови влакнини в семето е средно 7,00%, при 6,82%, съдържанието на сурови влакнини в семенната обвивка е средно – 16,97%, при 16,59% за „РТ200CL“. Масленото съдържание е средно – 46,85%, при ниско 44,91% за „РТ200CL“. Съдържанието на еруква киселина в маслото е много ниско – 0,00% за хибрида и хибрида стандарт.

ПАМУК *Gossypium spp.*

Сорт „АИДА (AIDA)“

ЗАЯВИТЕЛ: Институт по полски култури, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Средно за периода са получени 224 kg/da неомоганен памук, 109,1% към средния стандарт, формиран от сортовете „Чирпан 539“ и „Авангард 264“. По добив на влакно превишава средния стандарт с 9,1%.

По продължителност на вегетационния период се изравнява със средния стандарт – средно 117, при 118 дни за средния стандарт. Индексът на ранозрелост е много висок (0,96), степен равна на установения за средния стандарт (0,95).

Височината на залагане на първия симподий е по-малка - 17,70 cm, при 19,58 cm за средния стандарт.

По рандеман на влакното се изравнява със средния стандарт – средно 37,3%, при 37,1%. Превишава по септемврийски сбор – средно 188,38 kg/da, при 169,32 kg/da и отстъпва по домразов сбор – средно 35,84 kg/da, при 36,25 kg/da за средния стандарт.

На естествен инфекциозен фон за сорта и за сортовете стандарти не е установено нападение от вертицилийно увяхване.

На изкуствен инфекциозен фон показва средна устойчивост към вертицилийно увяхване, при чувствителност за сортовете стандарти.

Технологични качества: Сортът превишава средния стандарт по показателите предене, консистенция, средна дължина и здравина на влакното и се изравнява по останалите показатели. Влакното на сорта е средно фино, със средна зрелост, голяма дължина, много слаба здравина и средно удължение (разтегливост).

Сорт „БЕЛИЦА (BELITSA)“

ЗАЯВИТЕЛ: „Текстилни влакна“ АД, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Средно за периода са получени 210 kg/da неомаганен памук, 102,2% към средния стандарт, формиран от сортовете „Чирпан 539“ и „Авангард 264“. По добив на влакно превишава средния стандарт с 6,2%.

Изравнява се със средния стандарт по продължителност на вегетационния период – средно 119, при 118 дни за средния стандарт. Индексът на ранозрелост е много висок (0,97), степен равна на установения за средния стандарт (0,95).

Височината на залагане на първия симподий е по-малка – 18,40 cm, при 19,58 cm за средния стандарт.

Превишава средния стандарт по рандеман на влакното – средно 38,6%, при 37,1%. Превишава по септемврийски сбор – средно 179,96 kg/da, при 169,32 kg/da и отстъпва по домразов сбор – средно 30,17 kg/da, при 36,25 kg/da за средния стандарт.

На естествен инфекциозен фон за сорта и за сортовете стандарти не е установено нападение от вертицилийно увяхване.

На изкуствен инфекциозен фон показва чувствителност, както и сортовете стандарти, към причинителите на вертицилийно увяхване.

Технологични качества: Сортът се изравнява със средния стандарт по технологичните показатели. Влакното е средно фино, със средна зрелост, средна дължина, много слаба здравина и средно удължение (разтегливост).

Сорт „ПЕРУН (PERUN)“

ЗАЯВИТЕЛ: Институт по полски култури, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Средно за периода са получени 219 kg/da неомаганен памук, 106,3% към средния стандарт, получен от сортовете „Чирпан 539“ и „Авангард 264“. По добив на влакно превишава средния стандарт със 7,9%.

Изравнява се със средния стандарт по продължителност на вегетационния период – средно 117, при 118 дни за средния стандарт. Индексът на ранозрелост е много висок (0,96), степен равна на установения за средния стандарт (0,95).

Височината на залагане на първия симподий е 18,60 cm, при 19,58 cm за средния стандарт.

По рандеман на влакното превишава средния стандарт – средно 37,8%, при 37,1%. Превишава по септемврийски сбор – средно 183,96 kg/da, при 169,32 kg/da и отстъпва по домразов сбор – средно 34,58 kg/da, при 36,25 kg/da за средния стандарт.

На естествен инфекциозен фон за сорта и за сортовете стандарти не е установено нападение от вертицилийно увяхване.

На изкуствен инфекциозен фон сортът и сортовете стандарти показват чувствителност към вертицилийно увяхване.

Технологични качества: Сортът се изравнява със средния стандарт по повечето от технологичните показатели. Влакното е със средна зрелост, средна дължина, средно фино, средно късо, със средна разтегливост, със слаба здравина, както и средния стандарт.

СЛЪНЧОГЛЕД *Helianthus annuus L.*

Слънчоглед маслодаен

Хибрид „LG50416“

ЗАЯВИТЕЛ: „Лимагрейн Централна Европа С.Е. – клон България“, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибрида е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Средно за периода на изпитване от всички пунктове са получени 384 kg/da семена, 103,3% към хибрид „NK Brio“, 112,2% към хибрид „LG5662“ и 107,6% към средния стандарт, формиран от хибридите „NK Brio“ и „LG5662“.

По съдържание на масло средно за периода превишава с 11% средния стандарт – 51,1%, при 47,5% за „NK Brio“ и 44,7% за „LG5662“ и с 19,0% по добив на масло.

Хибрида е по-ранозрял, сравнен с хибридите стандарти. Продължителността на вегетационния период е средно 117, при 119 дни за средния стандарт (118 дни за „NK Brio“ и 120 дни за „LG5662“).

По маса на 1000 семена превишава „NK Brio“ и средния стандарт и отстъпва от „LG5662“. Средно за периода – 58,78 g, при 49,36 g за „NK Brio“ и 63,27 g за „LG5662“, за средния стандарт – 56,31 g. По процент на ядката в семето се изравнява средно - 70,16%, при 69,55% за „NK Brio“ и 70,91% за „LG5662“, за средния стандарт – 70,23%.

При наличие на условия за полягане хибрида и хибридите стандарти полягат в много силна степен – съответно до 22,2 и 20,7%. Отчетено е пречупване на растенията преди прибиране в много силна степен до 20,6%, при много силна степен за „NK Brio“ – до 19% и за „LG5662“ – до 27,6%. Височината на растенията средно за периода е 168 cm, при 176 cm за „NK Brio“ и 168 cm за „LG5662“.

При полски условия хибрида е силно чувствителен към фома, както и „NK Brio“, при чувствителност за хибридите стандарти. Максимално се напада до 56%, при 28% за „NK Brio“ и 46% за „LG5662“. Към фомопсис е средно устойчив с максимално нападение до 19%, при средна устойчивост за „LG5662“ – с нападение до 14% и чувствителност за „NK Brio“ – с нападение до 29%. Хибрида е чувствителен към склеротиния по стъблото, при чувствителност за хибридите стандарти – напада се до 21%, при нападение до 33% за „NK Brio“ и до 22% за „LG5662“, а към склеротиния по питата и мана показва устойчивост. Към синята китка е показал чувствителност, при силна чувствителност за хибридите стандарти. Максимално се напада до 41%, при нападение до 53% за „LG5662“ и до 100% за „NK Brio“.

На изкуствен инфекциозен фон хибрида е чувствителен към фомопсис, устойчив към фома и високо устойчив към мана раса 731.

Слънчоглед маслодаен за технология „Клиърфийлд (Clearfield)“

Хибрид „KWS LOGOS CL“

ЗАЯВИТЕЛ: „KWS SAAT SE“, Федерална република Германия.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибрида е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Изпитван е и се препоръчва за приложение с технологията „Клиърфийлд“ на фирма „БАСФ (BASF)“.

През периода на изпитване всички опити са проведени с вегетативно третиране с хербицида „Пулсар 40“ – 120 ml/da – във фаза 2-6 двойки същински листа, за да се установи действието на технологията върху развитието на синята китка, хибрида и плевелите.

Средно за периода на изпитване от всички пунктове са получени 354 kg/da семена, 101,5% към „NK Meldimi“. По съдържание на масло отстъпва от хибрида стандарт – 98,63%, а по добив на масло се доближава – 99,83%. Продължителността на вегетационния период е 118 дни, равна на „NK Meldimi“.

При наличие на условия за полягане хибридът и хибридът стандарт полягат в много силна степен – съответно до 28,6% и до 44,3%. Отчетено е пречупване на растенията преди прибиране в средна степен до 5,4%, при много силна степен за „NK Meldimi“ – до 9,8%. Изравнява се по височина на растенията с „NK Meldimi“ – 172 cm.

Превишава хибрида стандарт по маса на 1000 семена – средно 47,32 g, при 46,80 g за „NK Meldimi“. По процент на ядката в семето е на нивото на „NK Meldimi“ – средно 69,9%, при 71,9% за „NK Meldimi“.

При полски условия е силно чувствителен към фома, при чувствителност за хибрида стандарт. Максимално се напада до 56%, при нападение до 26% за „NK Meldimi“. Към фомопсис е средно устойчив – напада се до 14%, при чувствителност за хибрида стандарт, който се напада до 43%. Показва чувствителност към склеротиния по стъблото – напада се до 29%, при чувствителност и за „NK Meldimi“ с нападение до 49%. Показва висока устойчивост към мана, при устойчивост за „NK Meldimi“, с нападение до 1% и устойчивост към склеротиния по питата – до 2%, при нападение до 3% за „NK Meldimi“.

След третирането с „Пулсар 40“ за хибрида е отчетено нападение от синя китка до 2%, при 1% за „NK Meldimi“ и не е отчетена фитотоксичност за хибрида.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е чувствителен към фомопсис, устойчив към фома и високо устойчив към мана раса 731.

Хибрид „LG50588 CL“

ЗАЯВИТЕЛ: „Лимагрейн Централна Европа С.Е. – клон България“, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Изпитван е и се препоръчва за приложение с технологията „Клиърфийлд“ на фирма „БАСФ (BASF)“.

През периода на изпитване всички опити са проведени с вегетативно третиране с хербицида „Пулсар 40“ – 120 ml/da – във фаза 2-6 двойки същински листа, за да се установи действието на технологията върху развитието на синята китка, хибрида и плевелите.

Средно за периода на изпитване от всички пунктове са получени 370 kg/da семена, 106,2% към „NK Meldimi“. По съдържание на масло превишава хибрида стандарт с 8,75%, а по добив на масло с 14,92%. По продължителност на вегетационния период се изравнява с „NK Meldimi“ – 118 дни.

При наличие на условия за полягане хибридът и хибридът стандарт полягат в много силна степен – съответно до 37,7 и до 44,3%. Отчетена е средна степен на пречупване на растенията преди прибиране до 4,9%, при много силна степен за „NK Meldimi“ – до 9,8%. Височината на растенията е по-голяма – 185 cm, при 172 cm за „NK Meldimi“.

Превишава хибрида стандарт по маса на 1000 семена – средно 50,95 g, при 46,80 g за „NK Meldimi“. По процент на ядката в семето също превишава „NK Meldimi“ – средно 75,7%, при 71,9% за „NK Meldimi“.

При полски условия е чувствителен към фома, при чувствителност за хибрида стандарт. Максимално се напада до 40%, при нападение до 26% за „NK Meldimi“. Към фомопсис е чувствителен – напада се до 48%, при чувствителност и за хибрида стандарт, който се напада до 43%. Показва чувствителност и към склеротиния по стъблото – напада се

до 28%, при чувствителност и за „NK Meldimi“ с нападение до 49%. Показва висока устойчивост към мана, при устойчивост „NK Meldimi“, с нападение до 1% и устойчивост към склеротиния по питата – напада се до 2%, при нападение до 3% за „NK Meldimi“.

След третирането с „Пулсар 40“ за хибрида е отчетено нападение от синя китка до 22%, при 1% за „NK Meldimi“ и не е отчетена фитотоксичност за хибрида.

На изкуствен инфекциозен фон хибрида е чувствителен към фомопсис, устойчив към фома и високо устойчив към мана раса 731.

Слънчоглед маслодаен за технология „Клиърфийлд Плюс (Clearfield Plus)“

Хибрид „ЕНИГМА CLP (ENIGMA CLP)“

Признат, съгласно чл. 14, ал. 2 и чл. 16, ал. 2, изр. 2 от ЗППМ и чл. 11, ал. 2 от Наредба № 7: за технологични качества – високо съдържание на масло и добри биологични и стопански качества (по-добра устойчивост на пречупване и полягане и висока устойчивост на мана раса 731).

ЗАЯВИТЕЛ: Добруджански земеделски институт, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибрида е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС три години, през 2016, 2017 и 2018 година.

Изпитван е с технологията „Клиърфийлд“ на фирма „БАСФ (BASF)“. Препоръчва се от заявителя за приложение с технологията „Клиърфийлд Плюс“ на фирма „БАСФ (BASF)“.

През периода на изпитване всички опити са проведени с вегетативно третиране с хербицида „Пулсар 40“ – 120 ml/da – във фаза 2-6 двойки същински листа, за да се установи действието на технологията върху развитието на синята китка, хибрида и плевелите.

Средно за периода на изпитване от всички пунктове са получени 333 kg/da семена, 96,9% към „NK Meldimi“. По съдържание на масло превишава хибрида стандарт с 6,5%, а по добив на масло с 2,91%. Продължителността на вегетационния период е по-малка – 116 дни, при 119 дни за „NK Meldimi“.

При наличие на условия за полягане хибрида и хибрида стандарт полягат съответно до 9,8% и до 44,3%. Отчетено е много слабо пречупване на растенията преди прибиране до 1,4%, при много силна степен за „NK Meldimi“ – до 9,8%. Височината на растенията е по-малка – 170 cm, при 174 cm за „NK Meldimi“.

Отстъпва от хибрида стандарт по маса на 1000 семена – средно 44,94 g, при 46,49 g за „NK Meldimi“. По процент на ядката в семето се изравнява с „NK Meldimi“ – средно 71,65%, при 70,41% за „NK Meldimi“.

При полски условия е чувствителен към фома, при чувствителност и за хибрида стандарт. Максимално се напада до 39%, при нападение до 26% за „NK Meldimi“. Към фомопсис е чувствителен – напада се до 38%, при чувствителност за хибрида стандарт, който се напада до 43%. Показва чувствителност и към склеротиния по стъблото – напада се до 46%, при чувствителност и за „NK Meldimi“ с нападение до 49%. Показва устойчивост към мана, както и „NK Meldimi“, с нападение до 1% и устойчивост към склеротиния по питата – напада се до 2%, при 3% за „NK Meldimi“.

След третирането с „Пулсар 40“ за хибрида е отчетено нападение от синя китка до 100%, при 1% за „NK Meldimi“ и не е отчетена фитотоксичност за хибрида.

На изкуствен инфекциозен фон хибрида е чувствителен към фомопсис, устойчив към фома и високо устойчив към мана раса 731.

Хибрид „ES TERMALIS CLP“

ЗАЯВИТЕЛ: „Euralis Semences“, Република Франция.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибрида е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Изпитван е с технологията „Клиърфийлд“ на фирма „БАСФ (BASF)“. Препоръчва се от заявителя за приложение с технологията „Клиърфийлд Плюс“ на фирма „БАСФ (BASF)“.

През периода на изпитване всички опити са проведени с вегетативно третиране с хербицида „Пулсар 40“ – 120 ml/da – във фаза 2-6 двойки същински листа, за да се установи действието на технологията върху развитието на синята китка, хибрида и плевелите.

Средно за периода на изпитване от всички пунктове са получени 363 kg/da семена, 104% към „NK Meldimi“. По съдържание на масло превишава хибрида стандарт с 10,19%, а по добив на масло с 13,82%. Продължителността на вегетационния период е 117 дни, при 118 дни за „NK Meldimi“.

При наличие на условия за полягане хибридът и хибридът стандарт полягат в много силна степен – съответно до 23,7% и до 44,3%. Отчетено е много слабо пречупване на растенията преди прибиране до 1,7%, при много силна степен за „NK Meldimi“ – до 9,8%. Височината на растенията е по-голяма – 176 cm, при 172 cm за „NK Meldimi“.

Превишава хибрида стандарт по маса на 1000 семена – средно 48,92 g, при 46,80 g за „NK Meldimi“. По процент на ядката в семето също превишава „NK Meldimi“ – средно 73,6%, при 71,9% за „NK Meldimi“.

При полски условия е силно чувствителен към фома, при чувствителност за хибрида стандарт. Максимално се напада до 60%, при нападение до 26% за „NK Meldimi“. Към фомопсис е чувствителен – напада се до 29%, при чувствителност за хибрида стандарт, който се напада до 43%. Показва чувствителност към склеротиния по стъблото – напада се до 39%, при чувствителност за „NK Meldimi“ с нападение до 49%. Показва висока устойчивост към мана, при устойчивост „NK Meldimi“, с нападение до 1% и висока устойчивост към склеротиния по питата – не се напада, при нападение до 3% за „NK Meldimi“.

След третирането с „Пулсар 40“ за хибрида е отчетено нападение от синя китка до 1%, при 1% и за „NK Meldimi“ и не е отчетена фитотоксичност за хибрида.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е чувствителен към фомопсис, устойчив към фома и високо устойчив към мана раса 731.

Слънчоглед високоолеинов за технология „Експрес Сън (ExpressSun)“

Хибрид „ES JURASSIC SU“

ЗАЯВИТЕЛ: „Euralis Semences“, Република Франция.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Хибридът е високоолеинов. Изпитван е и се препоръчва за приложение с технологията „Експрес Сън/ExpressSun“ на фирма „DuPont Pioneer“.

През периода на изпитване всички опити са проведени с вегетативно третиране с хербицида „Експрес 50 СГ“ – 4 g/da + „Тренд 90“ – 0,1% с 20-30 l/da работен разтвор, фаза 2-6 лист на плевелите, по стандартна схема на третиране, за да се установи влиянието на технологията върху хибрида и плевелите. За стандарт за сравнение в тази група е използван „среден стандарт“, формиран от всички хибриди, участващи в опита.

Средно за периода на изпитване от всички пунктове са получени 364 kg/da семена, 103,1% към „среден стандарт“. По съдържание и добив на масло превишава „средния стандарт“ съответно с 1,77% и 5,30%. Съдържанието на олеинова киселина е 87,38%, при 87,93% за „средния стандарт“. По продължителност на вегетационния период се изравнява със „средния стандарт“ – 121 дни.

При наличие на условия за полягане хибридът и „средният стандарт“ полягат в много силна степен – съответно до 71,9% и до 94,7%. Отчетена е много силна степен на пречупване на растенията преди прибиране до 71,9%, при средна степен за „средния

стандарт“ – до 5,4%. Височината на растенията средно за периода е 198 cm за хибрида и 196 cm за „средния стандарт“.

По маса на 1000 семена превишава „средния стандарт“ – средно 59,97 g, при 58,72 g, а по процент на ядката в семето се доближава – средно 72,75%, при 73,41%.

При полски условия е силно чувствителен към фома, при силна чувствителност и за „средния стандарт“. Максимално се нападат съответно до 54% и до 64%. Към фомопсис е чувствителен, както и „средния стандарт“ – напада се до 39%, при 42% за „средния стандарт“. Показва силна чувствителност към склеротиния по стъблото – напада се до 53%, степен равна на установената за „средния стандарт“. Показва устойчивост към мана, при устойчивост и за „средния стандарт“, с нападение до 2% и устойчивост към склеротиния по питата – напада се до 3%, както и „средния стандарт“.

След третирането с „Експрес 50 СГ“ за хибрида е отчетено нападение от синя китка до 35%, при 35% и за „средния стандарт“. Не е отчетена фитотоксичност за хибрида.

На изкуствен инфекциозен фон хибрида е чувствителен към фомопсис, устойчив към фома и високо устойчив към мана раса 731.

ЗЪРНЕНИ КУЛТУРИ CEREALS

ОБЕС *Avena sativa* L.

Зимен за зърно

Сорт „ХЕКТОР (НЕСТОР)“

ЗАЯВИТЕЛ: Институт по земеделие – Карнобат, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Средно за периода са получени 731 kg/da зърно, 107,2% към сорта стандарт „Калоян“.

Вегетационният период е с три дни по-кратък от установения за сорта стандарт, средно за периода 242 дни, при 245 дни за сорт „Калоян“.

Сортът превишава стандарта по устойчивост към полягане.

По маса на 1000 зърна и хектолитрова маса се изравнява със сорт „Калоян“, съответно 26,85 g, при 26,12 g и 52,83 kg/hl, при 52,30 kg/hl.

По ниво на студоустойчивост превишава сорта стандарт при температури на третиране -8°C и -10°C през 2018 г., а през 2017 г. е отчетена много ниска студоустойчивост за сорта и сорта стандарт при всички температури на третиране.

На изкуствен инфекциозен фон през периода на изпитване показва висока устойчивост към коронеста и черна ръжди и брашнеста мана.

На естествен инфекциозен фон е средно устойчив към коронеста ръжда – максимално се напада до 25%, при нападение до 60% за сорта стандарт, средно устойчив към черна ръжда с максимално нападение до 25%, при нападение до 40% за сорт „Калоян“. Към брашнеста мана е устойчив с нападение до 8,8%, при нападение до 20,0% за сорта стандарт.

По съдържание на суров протеин (в % към абсолютно сухо вещество) сортът отстъпва на сорт „Калоян“ – средно 12,98%, при 13,54%. Установен е среден процент на ядката в зърното за сорта и сорта стандарт, съответно 73,9%, при 74,3%.

ЕЧЕМИК *Hordeum vulgare L.*

Зимен многогореден

Сорт „СИЕЛА (SIELA)“

Признат, съгласно чл. 14, ал. 2 и чл. 16, ал. 2, изр. 2 от ЗППМ и чл. 11, ал. 2 от Наредба № 7: за висока продуктивност.

ЗАЯВИТЕЛ: Институт по земеделие – Карнобат, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Средно за периода са получени 795 kg/da зърно, 113,7% към средния стандарт, формиран от сортовете „Веслец“ и „Ахелой 2“. Продължителността на вегетационния период е средно 215 дни, при 214 за средния стандарт.

При наличие на условия за полягане, сортът и сортовете стандарти са с много ниска устойчивост.

По маса на 1000 зърна отстъпва на средния стандарт – средно 34,07 g, при 38,08 g. Хектолитровата маса е по-висока – средно 65,7 kg/hl, при 62,7 kg/hl за средния стандарт.

Превишава средния стандарт по гъстота при прибиране – средно 780, при 758 броя/m².

Установена е много ниска степен на студоустойчивост, на нивото на сорт „Hauters“.

На изкуствен инфекциозен фон сортът наравно със сортовете стандарти показва силна чувствителност към кафява ръжда и чувствителност на брашнеста мана. Към фузариум по класа е устойчив.

На естествен инфекциозен фон се изравнява със сортовете стандарти, като се напада до 38,0% от брашнеста мана, при нападение до 50,0% за „Веслец“ и „Ахелой 2“. Към кафява (листна) ръжда е силно чувствителен – максимално се напада до 96,3%, при максимално нападение до 100,0% за „Веслец“ и „Ахелой 2“. През периода на изпитване не е установено нападение от черна стъблена ръжда.

Съдържанието на суров протеин (в % към абсолютно сухо вещество) е средно – 12,58%, при 12,67% за средния стандарт.

ОРИЗ *Oryza sativa L.*

Сорт „BORANDOTTO“

ЗАЯВИТЕЛ: „Az. Agricola Daniele Borando“, Република Италия.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества в опитно поле на ИАСАС и поле на лице по чл. 18 от ЗППМ, през 2016 и 2018 година.

Средно за периода са получени 997 kg/da зърно, 97,0% към стандарта сорт „Osmancik 97“ и 96,9% към средния стандарт, формиран от сортовете „Osmancik 97“ и „Kikko“ (2018 г.). Продължителността на вегетационния период от масово поникване до узряване е средно 142 дни, при 133 дни за сорта стандарт „Osmancik 97“.

Зърното се оронва в средна степен. Установено е полягане на стъблата в средна степен, при много ниска степен за сорт „Osmancik 97“.

Сортът се изравнява по средно тегло на главната метлица със сорт „Osmancik 97“ и превишава сорт „Kikko“. Превишава сортовете стандарти по маса на 1000 зърна. Средно за периода – 32,78 g, при 30,40 g за сорт „Osmancik 97“.

На естествен инфекциозен фон е много устойчив към фузариоза и пирикулариоза/припламване, както и сортовете стандарти.

Технологични качества: Зърното е с бял цвят и полувретеновидна форма. Установени са добри вкусови качества през 2016 г. и много добри през 2018 г. Свареният ориз е с добра разваримост, изравнява се със сорт „Osmancik 97“. Сортът се доближава до „Osmancik 97“ по карго – 83,0%, при 83,66% и превишава сорт „Kikko“. Рандеманът на полирания ориз в карго е по-висок – 71,53%, при 65,74% за сорт „Osmancik 97“ и по-нисък сравнен със сорт „Kikko“. Отстъпва по обем на сварен ориз – 331 cm³, при 336 cm³ за сорта стандарт „Osmancik 97“. Времето на сваряване на ориза е средно 15 минути, при 14 минути за сортовете „Osmancik 97“ и „Kikko“.

Сорт „JEMMA“

ЗАЯВИТЕЛ: „Az. Agricola Daniele Borando“, Република Италия.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества в опитно поле на ИАСАС и поле на лице по чл. 18 от ЗППМ, през 2017 и 2018 година.

Средно за периода са получени 762 kg/da зърно. Сравнен със сорта стандарт „Eclisse“ през 2018 г. сортът отстъпва по продуктивност (94,6%). Продължителността на вегетационния период от масово поникване до узряване е средно 134 дни, по-дълъг от установения за сорта стандарт.

През периода на изпитване не е отчетено полягане на стъблото и оронване на зърното за сорта и сорта стандарт. Средното тегло на главната метлица е 3,89 g, по-високо от установеното за сорт „Eclisse“. Масата на 1000 зърна е по-голяма – средно 28,38 g, при 27,00 g за стандарта.

На естествен инфекциозен фон е много устойчив към фузариоза и пирикулариоза/припламване, както и сорта стандарт.

Технологични качества: Зърното е с черен цвят и полувретеновидна форма. Свареният ориз е с отлични вкусови качества, при задоволителни качества за сорт „Eclisse“. Разваримостта на ориза е много добра, при добра за сорта стандарт. Стойностите за карго %, рандеман на полиран ориз в карго и рандеман на цели зърна полиран ориз са по-ниски от установените за сорт „Eclisse“. Средно за периода – карго: 79,37%, рандеман на полиран ориз – 69,9%, рандеман на цели зърна полиран ориз – 55,68%. Времето на сваряване на сорта е средно 16 минути, при 14 минути за сорт „Eclisse“.

Сорт „KOLORADO“

ЗАЯВИТЕЛ: „Picco Gianmario e Benedetto S.S.“, Република Италия.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества в опитно поле на ИАСАС и поле на лице по чл. 18 от ЗППМ, през 2017 и 2018 година.

Средно за периода са получени 665 kg/da зърно. През 2018 г. сортът превишава по продуктивност сорта стандарт „Solitario“ с 4,8%. Продължителността на вегетационния период от масово поникване до узряване е средно 130 дни, с три дни по-дълъг от установения за стандарта.

Сортът показва устойчивост към полягане, при средна устойчивост за сорт „Solitario“. Средното тегло на главната метлица средно за периода е 3,42 g, а масата на 1000 зърна – 22,5 g. Сравнена със сорта стандарт – по-ниска.

На естествен инфекциозен фон е много устойчив към фузариоза и пирикулариоза/припламване, както и сорта стандарт.

Технологични качества: Зърното е с червен цвят и полувретеновидна форма. Вкусовите качества на сварения ориз са много добри, степен равна на установената за сорт „Solitario“. Разваримостта на ориза средно за периода за сорта и за сорта стандарт е много добра. Средно за периода са отчетени: карго – 79,35%, рандеман на полиран ориз в карго –

71,2% и рандеман на цели зърна полиран ориз – 59,19%, сравнени със сорт „Solitario“ през 2018 г. стойностите са по-ниски. Обемът на сварен ориз на сорт „Kolorado“ за периода на изпитване е 363 cm³, сравнен със сорта стандарт е по-малък. Времето на сваряване на сорта е средно 16 минути, при 14 минути за сорт „Solitario“.

ТРИТИКАЛЕ **× *Triticosecale* Witt.**

Алтернативно (за зърно)

Сорт „BG TRIAMO 2S“

ЗАЯВИТЕЛ: „Biogranum D.O.O.“, Република Сърбия.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Заявен е като алтернативен тип и през 2017 г. е изпитан в опит с пролетна сеитба.

Средно за периода са получени 797 kg/da зърно, 108,9% към сорта стандарт „Колорит“. Продължителността на вегетационния период е средно 226 дни, наравно със сорта стандарт. Изкласява с 1 до 3 дни по-късно от „Колорит“ в повечето опитни полета по сортоизпитване.

През периода на изпитване показва устойчивост към полягане на стъблото, при висока устойчивост за сорта стандарт.

Средно за периода превишава „Колорит“ по маса на 1000 зърна и по хектолитрова маса, съответно – 38,02 g, при 34,10 g и 69,08 kg/hl, при 68,08 kg/hl.

Превишава сорта стандарт по гъстота при прибиране – средно 647, при 624 броя/m² за „Колорит“.

Превишава сорта стандарт по студоустойчивост при всички температури на третиране.

На естествен инфекциозен фон сортът и сортът стандарт са устойчиви към кафява ръжда. Напада се до 10,0%, при нападение до 9,4% за „Колорит“. Чувствителен е наравно със стандарта към жълта ръжда. Максимално нападение до 30,0%, при 45,0% за „Колорит“. Към черна (стъблена) ръжда е високо устойчив както и сорта стандарт, с нападение до 5,0% за „Колорит“. Към брашнеста мана показва средна устойчивост с максимално нападение до 22,5%, при устойчив до 14,0% за „Колорит“.

При пролетна сеитба са получени средно 476 kg/da зърно и 507 броя класоносни стъбла на m². Масата на 1000 зърна и хектолитровата маса са съответно 40,3 g и 64,1 kg/hl. Не е установено полягане, както и нападение от болести на естествен инфекциозен фон. Продължителността на вегетационния период е средно 101 дни. Сортът е изкласил в периода 24.05. – 05.06.2017 година.

На изкуствен инфекциозен фон показва силна чувствителност, при средна устойчивост за „Колорит“ към кафява ръжда, средна устойчивост към брашнеста мана и устойчивост към жълта ръжда в степен, равна на сорта стандарт.

По съдържание на суров протеин (в % към абсолютно сухо вещество) сортът се доближава до сорт „Колорит“. Средно за периода - 13,56%, при 13,86% за сорта стандарт.

Зимно (за зърно)

Сорт „LINA“

ЗАЯВИТЕЛ: „Agrounija Ognen Doool“, Република Северна Македония.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 година.

Средно за периода са получени 736 kg/da зърно, 100,6% към сорта стандарт „Колорит“. Продължителността на вегетационния период е средно 228 дни, с два дни по-дълъг от сорта стандарт. Изкласява с 1 до 5 дни по-късно от „Колорит“ в повечето опитни полета.

Показва устойчивост към полягане, при висока устойчивост за сорта стандарт.

Средно за периода превишава „Колорит“ по маса на 1000 зърна и отстъпва по хектолитрова маса, съответно – 36,19 g, при 34,10 g и 66,76 kg/hl, при 68,08 kg/hl.

Превишава сорта стандарт по гъстота при прибиране – средно 683, при 624 броя за „Колорит“.

Превишава „Колорит“ по студоустойчивост при всички температури на третиране през 2017 г. и отстъпва през 2018 година.

На естествен инфекциозен фон сортът е средно устойчив към кафява ръжда, с максимално нападение до 18,7%, при устойчив – нападение до 9,4% за „Колорит“. Средно устойчив е към жълта ръжда с максимално нападение до 18,8%, при чувствителност за „Колорит“ с максимално нападение до 45,0%. Към черна (стъблена) ръжда е високо устойчив – не се напада, при нападение за сорта стандарт до 5,0%. Устойчив е към брашнеста мана с максимално нападение до 8,7%, при нападение до 14,0% за „Колорит“.

На изкуствен инфекциозен фон е високо устойчив към кафява ръжда, при средна устойчивост за „Колорит“ и средно устойчив към брашнеста мана, както и сорта стандарт. Към жълта ръжда показва средна устойчивост, при устойчивост за „Колорит“.

По съдържание на суров протеин (в % към абсолютно сухо вещество) сортът се доближава до „Колорит“. Средно за периода – 13,34%, при 13,86% за сорта стандарт.

ПШЕНИЦА

ОБИКНОВЕНА ПШЕНИЦА

Triticum aestivum L. emend. Fiori & Paol.

Зимна

Група „А“

Сорт „ANDRINA“

ЗАЯВИТЕЛ: „Аграрен Научно-индустриален Парк „Добруджа““ ЕАД, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС и поле на лице по чл. 18 от ЗППМ, през 2017 и 2018 година.

Средно за двегодишния период на сортоизпитване са получени 803 kg/da зърно, 103,1% към сорт „Аглика“, 109,7% към „Бул Победа“ и 106,3% към среден стандарт, формиран от сортовете „Аглика“ и „Бул Победа“.

Продължителността на вегетационния период средно за периода е 216 дни, при 215 дни за „Аглика“ и 216 за „Бул Победа“. Варира от 139 до 237 дни. Сортът е средно ранен. В повечето опитни полета изкласява едновременно със сортовете стандарти.

Сортът е със средна студоустойчивост, на нивото на сорт „№ 301“.

Масата на 1000 зърна е по-висока от установената за средния стандарт. Средно за периода – 39,9 g, при 36,5 g за „Аглика“ и 40,6 g за „Бул Победа“. Варира от 31,5 до 49,4 g.

Хектолитровата маса е средно 79,7 kg/hl, при 77 kg/hl за „Аглика“ и 79 kg/hl за „Бул Победа“. Варира от 72,8 до 85 kg/hl.

При наличие на условия за полягане, сортът е с много ниска устойчивост, при много ниска устойчивост и за сорт „Аглика“.

Превишава незначително средния стандарт по брой на класоносните стъбла на m² преди реколтиране. Средно за периода – 722, при 716 за „Аглика“ и 720 броя/m² за „Бул Победа“.

На естествен инфекциозен фон сортът показва чувствителност към брашнеста мана, като сортовете стандарти. Напада се до 28,7%, при максимално нападение за „Аглика“ до 31% и за „Бул Победа“ до 28%. Към кафява (листна) ръжда е чувствителен, при силна чувствителност за сортовете стандарти. Максимално се напада до 44%, при 77,5% за „Аглика“ и 98,7% за „Бул Победа“. Към жълта ръжда е устойчив, при силна чувствителност за „Аглика“. Напада се до 6,3%, при 70% за „Аглика“ и 25% за „Бул Победа“. През периода на изпитване в опитните полета не е установено нападение от черна (стъблена) ръжда.

На изкуствен инфекциозен фон показва силна чувствителност към брашнеста мана, устойчивост към кафява ръжда и умерена чувствителност към жълта ръжда.

Група „Б“

Сорт „ANGARDIS“

ЗАЯВИТЕЛ: „Аграрен Научно-индустриален Парк „Добруджа““ ЕАД, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС и поле на лице по чл. 18 от ЗППМ, през 2017 и 2018 година.

Средно за периода на сортоизпитване са получени 850 kg/da зърно, 96,5% към сорта стандарт „Avenue“ и 106,5% към сорт „Енола“, 101,3% към среден стандарт, формиран от сортовете „Avenue“ и „Енола“.

Продължителността на вегетационния период средно за периода е 215 дни, при 213 дни за „Avenue“ и 215 дни за „Енола“. Варира от 139 до 237 дни. Сортът е средно ранен и изкласява с до 2-6 дни по-късно от сортовете стандарти в повечето опитни полета.

Сортът е със средна студоустойчивост, на нивото на сорт „№ 301“.

По маса на 1000 зърна превишава средния стандарт. Средно за периода – 36,8 g, при 32,3 g за „Avenue“ и 37,6 g за „Енола“. Варира от 30,9 до 42,9 g.

Хектолитровата маса също е по-висока – средно 75,6 kg/hl, при 73,4 kg/hl за „Avenue“ и 76,4 kg/hl за „Енола“. Варира от 69,1 до 80,4 kg/hl.

При наличие на условия за полягане, сортът е с много ниска устойчивост, при средна устойчивост за „Avenue“ и „Енола“.

Отстъпва от средния стандарт по брой на класоносните стъбла на m² преди реколтиране. Средно за периода – 744, при 792 за „Avenue“ и 720 броя/m² за „Енола“.

На естествен инфекциозен фон сортът показва чувствителност към брашнеста мана, при средна устойчивост за сортовете стандарти. Напада се до 40%, при нападение до 16,2% и до 22,5% съответно за „Avenue“ и „Енола“. Към кафява (листна) ръжда е чувствителен, при силна чувствителност за сортовете стандарти. Максимално се напада до 50%, при нападение за „Avenue“ до 100% и за „Енола“ до 78,7%. Показва висока устойчивост към жълта ръжда – не се напада, при силна чувствителност за „Avenue“ и „Енола“ – с нападение съответно до 97,5% и 96,3%. През периода на изпитване в опитните полета не е установено нападение от черна (стъблена) ръжда.

На изкуствен инфекциозен фон показва чувствителност към брашнеста мана и към кафява ръжда и умерена устойчивост към жълта ръжда.

Сорт „ТЕРЕС (TERES)“

ЗАЯВИТЕЛ: „Семенарска къща - Садово“ ООД, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сорът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС и поле на лице по чл. 18 от ЗППМ, през 2017 и 2018 година.

Средно за двегодишния период на сортоизпитване са получени 840 kg/da зърно, 95,3% към сорта стандарт „Avenue“ и 105,2% към сорт „Енола“, 100,0% към среден стандарт, формиран от сортовете „Avenue“ и „Енола“.

Продължителността на вегетационния период средно за периода е 215 дни, при 213 дни „Avenue“ и 215 дни за „Енола“. Варира от 139 до 237 дни. Сорът е средно ранен и изкласява с до 1-5 дни по-късно от сортовете стандарти в повечето опитни полета.

Сорът е с много висока студоустойчивост, на нивото на сорт „Мироновская 808“ при повечето температури на третиране.

По маса на 1000 зърна превишава средния стандарт. Средно за периода – 39,2 g, при 32,3 g за „Avenue“ и 37,6 g за „Енола“. Варира от 33,7 до 48 g.

Хектолитровата маса също е по-висока от установената за средния стандарт – средно 75,4 kg/hl, при 73,4 kg/hl за „Avenue“ и 76,4 kg/hl за „Енола“. Варира от 67,9 до 81 kg/hl.

При наличие на условия за полягане, сорът е с много ниска устойчивост, при средна устойчивост „Avenue“ и за „Енола“.

Отстъпва от средния стандарт по брой на класоносните стъбла на m² преди реколтиране. Средно за периода – 739, при 792 за „Avenue“ и 720 броя/m² за „Енола“.

На естествен инфекциозен фон сорът показва силна чувствителност към брашнеста мана, при средна устойчивост за сортовете стандарти. Напада се до 60%, при нападение до 16,2% и до 22,5% съответно за „Avenue“ и „Енола“. Към кафява (листна) ръжда е силно чувствителен, при силна чувствителност за сортовете стандарти. Максимално се напада до 61,2%, при нападение за „Avenue“ до 100% и за „Енола“ до 78,7%. Показва средна устойчивост към жълта ръжда напада се до 18,8%, при силна чувствителност за „Avenue“ и „Енола“ – с нападение съответно до 97,5% и 96,3%. През периода на изпитване в опитните полета не е установено нападение от черна (стъблена) ръжда.

На изкуствен инфекциозен фон показва силна чувствителност към брашнеста мана и към кафява ръжда и умерена чувствителност до чувствителност към жълта ръжда.

Сорт „ФИЛУМЕН (FILUMEN)“

ЗАЯВИТЕЛ: „Пестицид“ ЕООД, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сорът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС и поле на лице по чл. 18 от ЗППМ три години, през 2016, 2017 и 2018 година.

Средно за тригодишния период на сортоизпитване са получени 751 kg/da зърно, 105,5% към сорт „Енола“. За двегодишен период отстъпва (96,1%) по продуктивност от сорта стандарт „Avenue“.

Продължителността на вегетационния период средно за периода е 220 дни, при 213 дни „Avenue“ и 218 дни за „Енола“. Варира от 139 до 241 дни. Сорът е средно ранен и изкласява с до 2-7 дни по-късно от сортовете стандарти в повечето опитни полета.

Сорът е с висока студоустойчивост, на нивото на сорт „Безостая 1“ при повечето температури на третиране.

По маса на 1000 зърна превишава значително средния стандарт. Средно за периода – 39,6 g, при 32,3 g за „Avenue“ и 35,9 g за „Енола“. Варира от 34,8 до 47,4 g.

Хектолитровата маса също е по-висока – средно 76,9 kg/hl, при 73,4 kg/hl за „Avenue“ и 75,0 kg/hl за „Енола“. Варира от 70,7 до 82,1 kg/hl.

При наличие на условия за полягане, сорът е с ниска устойчивост, при средна за „Avenue“ и много ниска устойчивост за „Енола“.

Превишава средния стандарт по брой на класоносните стъбла на m² преди реколтиране. Средно за периода – 753, при 792 за „Avenue“ и 718 броя/m² за „Енола“.

На естествен инфекциозен фон сорът показва чувствителност към брашнеста мана, при силна чувствителност за „Енола“. Напада се до 45%, при нападение до 75% за „Енола“ и

до 16,2% за „Avenue“. Към кафява (листна) ръжда е силно чувствителен, при силна чувствителност за сортовете стандарти. Максимално се напада до 72,5%, при нападение за „Avenue“ до 100% и за „Енола“ до 78,7%. Показва средна устойчивост към жълта ръжда – до 20%, при силна чувствителност за „Avenue“ и „Енола“ – с нападение съответно до 97,5% и 100%. Към черна (стъблена) ръжда показва средна устойчивост – напада се до 16,3%, при нападение за „Енола“ до 20%.

На изкуствен инфекциозен фон показва чувствителност към брашнеста мана, силна чувствителност към кафява ръжда и умерена устойчивост към жълта ръжда.

Група „В“

Сорт „ABC АЛДО (ABC ALDO)“

ЗАЯВИТЕЛ: „Агроном I Холдинг“ ЕООД, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС и поле на лице по чл. 18 от ЗППМ две години, през 2017 и 2018 година.

Средно за двегодишния период на сортоизпитване са получени 809 kg/da зърно, 96,2% към сорта стандарт „Апаригна“ и 108,5% към сорт „Садово 1“, 102,0% към среден стандарт, формиран от сортовете „Апаригна“ и „Садово 1“.

Продължителността на вегетационния период средно за периода е 214 дни, при 215 дни за „Апаригна“ и 214 дни за „Садово 1“. Варира от 137 до 237 дни. Сортът е средно ранен и изкласява с 1-3 дни по-рано от сортовете стандарти в повечето опитни полета.

Сортът е с ниска студоустойчивост, на нивото на сорт „Русалка“ при повечето температури на третиране.

По маса на 1000 зърна превишава средния стандарт. Средно за периода – 40,9 g, при 33,1 g за „Апаригна“ и 43,5 g за „Садово 1“. Варира от 35,7 до 46,1 g.

Хектолитровата маса също е по-висока от установената за средния стандарт – средно 78,7 kg/hl, при 75,8 kg/hl за „Апаригна“ и 77,3 kg/hl за „Садово 1“. Варира от 72 до 83,6 kg/hl.

При наличие на условия за полягане, сортът е с много ниска устойчивост, при средна устойчивост за „Апаригна“ и много ниска устойчивост за „Садово 1“.

Отстъпва от средния стандарт по брой на класоносните стъбла на m² преди реколтиране. Средно за периода – 701, при 767 за „Апаригна“ и 739 броя/m² за „Садово 1“.

На естествен инфекциозен фон сортът показва чувствителност към брашнеста мана, при силна чувствителност за „Садово 1“. Напада се до 45%, при нападение до 65% за „Садово 1“ и до 25% (средно устойчив) за „Апаригна“. Към кафява (листна) ръжда е силно чувствителен, при силна чувствителност за сортовете стандарти. Максимално се напада до 72,5%, при нападение за „Апаригна“ до 66,2% и за „Садово 1“ до 77,5%. Показва чувствителност към жълта ръжда и се напада до 40%, при силна чувствителност за „Апаригна“ и „Садово 1“ – с нападение съответно до 53,8% и 95%. През периода на изпитване в опитните полета не е установено за сорта нападение от черна (стъблена) ръжда, при нападение до 6,25% за „Садово 1“.

На изкуствен инфекциозен фон показва чувствителност към брашнеста мана, силна чувствителност към кафява ръжда и междинна устойчивост към жълта ръжда.

Сорт „МАТЕЙ (МАТЕ)“

ЗАЯВИТЕЛ: „Пестицид“ ЕООД, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС и поле на лице по чл. 18 от ЗППМ три години, през 2016, 2017 и 2018 година.

Средно за тригодишния период на сортоизпитване са получени 755 kg/da зърно, 100,6% към сортовете стандарти „ГТП Янтър“ (2016) и „Апаруна“ (2017-2018), 114,3% към сорт „Садово 1“ и 107,0% към среден стандарт („ГТП Янтър“, „Апаруна“ и „Садово 1“).

Продължителността на вегетационния период средно за периода е 219 дни, при 216 дни „Апаруна“ и 218 дни за „Садово 1“. Варира от 137 до 240 дни. Сортът е средно ранен и изкласява с ± 3 дни разлика от сортовете стандарти в повечето опитни полета.

Сортът е с средна студоустойчивост, на нивото на сорт „№ 301“ при повечето температури на третиране.

По маса на 1000 зърна отстъпва от средния стандарт. Средно за периода – 35,9 g, при 33,1 g за „Апаруна“ и 41,2 g за „Садово 1“. Варира от 30,4 до 45,8 g.

Хектолитровата маса също е по-ниска от установената за средния стандарт – средно 75,4 kg/hl, при 75,8 kg/hl за „Апаруна“ и 77,1 kg/hl за „Садово 1“. Варира от 69,5 до 80,8 kg/hl.

При наличие на условия за полягане, сортът е със средна устойчивост, при средна устойчивост за „Апаруна“ и много ниска устойчивост за „Садово 1“.

Отстъпва от средния стандарт по брой на класоносните стъбла на m^2 преди реколтиране. Средно за периода – 725, при 767 за „Апаруна“ и 743 броя/ m^2 за „Садово 1“.

На естествен инфекциозен фон сортът показва чувствителност към брашнеста мана, при силна чувствителност за „Садово 1“. Напада се до 41,2%, при нападение до 65% за „Садово 1“ и до 25% (средно устойчив) за „Апаруна“. Към кафява (листна) ръжда е силно чувствителен, при силна чувствителност за сортовете стандарти. Максимално се напада до 91,2%, при нападение за „Апаруна“ до 66,2% и за „Садово 1“ до 77,5%. Показва силна чувствителност към жълта ръжда и се напада до 96,3%, при силна чувствителност за „Апаруна“ и „Садово 1“ – с нападение съответно до 53,8% и 100%. Към черна (стъблена) ръжда показва устойчивост с нападение до 11%, при 10% за „ГТП Янтър“ и 15% за „Садово 1“.

На изкуствен инфекциозен фон показва силна чувствителност към брашнеста мана и към кафява ръжда и междинна устойчивост към жълта ръжда.

Сорт „SICARIO“

ЗАЯВИТЕЛ: „Baltzis Nikolaos and CO“, Република Гърция.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС и поле на лице по чл. 18 от ЗППМ две години, през 2017 и 2018 година.

Средно за периода на сортоизпитване са получени 817 kg/da зърно, 97,2% към сорта стандарт „Апаруна“ и 109,7% към сорт „Садово 1“, 103,1% към среден стандарт, формиран от сортовете „Апаруна“ и „Садово 1“.

Продължителността на вегетационния период средно за периода е 215 дни, при 215 дни за „Апаруна“ и 214 дни за „Садово 1“. Варира от 137 до 239 дни. Сортът е средно ранен и изкласява с $\pm 2-4$ дни разлика от сортовете стандарти в повечето опитни полета.

Сортът е с много ниска студоустойчивост, на нивото на сорт „Сан Пасторе“ при повечето температури на третиране.

По маса на 1000 зърна отстъпва от средния стандарт. Средно за периода – 30,3 g, при 33,1 g за „Апаруна“ и 43,5 g за „Садово 1“. Варира от 26,5 до 36,3 g.

Хектолитровата маса също е по-ниска от установената за средния стандарт – средно 74,4 kg/hl, при 75,8 kg/hl за „Апаруна“ и 77,3 kg/hl за „Садово 1“. Варира от 69 до 78,8 kg/hl.

При наличие на условия за полягане, сортът е с много ниска устойчивост, при средна устойчивост за „Апаруна“ и много ниска устойчивост за „Садово 1“.

Превишава средния стандарт по брой на класоносните стъбла на m^2 преди реколтиране. Средно за периода – 774, при 767 за „Апаруна“ и 739 броя/ m^2 за „Садово 1“.

На естествен инфекциозен фон сортът показва чувствителност към брашнеста мана, при силна чувствителност за „Садово 1“. Напада се до 26,2%, при нападение до 65% за „Садово 1“ и до 25% (средно устойчив) за „Апаруна“. Към кафява (листна) ръжда е

устойчив, при силна чувствителност за сортовете стандарти. Максимално се напада до 14%, при нападение за „Апаригна“ до 66,2% и за „Садово 1“ до 77,5%. Показва висока устойчивост към жълта ръжда, при силна чувствителност за „Апаригна“ и „Садово 1“ – с нападение съответно до 53,8% и 95%. През периода на изпитване в опитните полета за сорта не е установено нападение от черна (стъблена) ръжда, при нападение до 6,25% за „Садово 1“.

На изкуствен инфекциозен фон показва чувствителност към брашнеста мана, средна устойчивост към кафява ръжда и умерена устойчивост към жълта ръжда.

Алтернативна

Група „А“

Сорт „BG IKONA 2S“

ЗАЯВИТЕЛ: „Biogranum D.O.O.“, Република Сърбия.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС и поле на лице по чл. 18 от ЗППМ две години, през 2017 и 2018 година. Заявен е за разглеждане в група „А“ силни пшеници, алтернативен тип. Изпитан е в опити с есенна и пролетна сеитба.

При есенна сеитба средно за двегодишния период на сортоизпитване са получени 746 kg/da зърно, 95,7% към сорт „Аглика“, 101,9% към сорт „Бул Победа“ и 98,7% към среден стандарт от сортовете „Аглика“ и „Бул Победа“.

Продължителността на вегетационния период средно за периода е 215 дни, при 215 дни за „Аглика“ и 216 за „Бул Победа“. Варира от 139 до 239 дни. Сортът е средно ранен. В повечето опитни полета изкласява едновременно със сортовете стандарти, а през 2018 г. с 1-3 дни по-рано.

Сортът е с много ниска студоустойчивост, на нивото на сорт „Сан Пасторе“.

Масата на 1000 зърна е по-ниска от установената за средния стандарт. Средно за периода – 37,2 g, при 36,5 g за „Аглика“ и 40,6 g за „Бул Победа“. Варира от 30,7 до 47,9 g.

Хектолитровата маса е средно 78,2 kg/hl, при 77 kg/hl за „Аглика“ и 79 kg/hl за „Бул Победа“. Варира от 68,3 до 83,8 kg/hl.

При наличие на условия за полягане, сортът е със средна устойчивост, при много ниска устойчивост за сорт „Аглика“.

Превишава значително средния стандарт по брой на класоносните стъбла на m² преди реколтиране. Средно за периода – 776, при 716 за „Аглика“ и 720 броя/m² за „Бул Победа“.

На естествен инфекциозен фон сортът показва средна устойчивост към брашнеста мана, при чувствителност за сортовете стандарти. Напада се до 20%, при максимално нападение за „Аглика“ до 31% и за „Бул Победа“ до 28%. Към кафява (листна) ръжда е чувствителен, при силна чувствителност за сортовете стандарти. Максимално се напада до 27,5%, при 77,5% за „Аглика“ и 98,7% за „Бул Победа“. Към жълта ръжда е силно чувствителен, при силна чувствителност за „Аглика“. Напада се до 60%, при 70% за „Аглика“ и 25% за „Бул Победа“. През периода на изпитване в опитните полета не е установено нападение от черна (стъблена) ръжда.

На изкуствен инфекциозен фон показва чувствителност към брашнеста мана и към кафява ръжда и умерена устойчивост към жълта ръжда.

При пролетната сеитба през 2017 година са получени средно 465 kg/da зърно и 737 броя класоносни стъбла на m² преди реколтиране. Продължителността на вегетационния период е средно 99 дни. Сортът изкласява в периода 20.05. – 07.06.2017 г. Масата на 1000 зърна и хектолитровата маса са съответно 34,9 g и 74,9 kg/hl.

ТВЪРДА ПШЕНИЦА
***Triticum turgidum* L. subsp. *durum* (Desf.) Husn.**

Зимна

Сорт „ВИОМИ (VIOMI)“

ЗАЯВИТЕЛ: Институт по полски култури, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС и поле на лице по чл. 18 от ЗППМ, три години, през 2016, 2017 и 2018 година. Средно за периода на сортоизпитване са получени 626 kg/da зърно, 107% към сорт „Предел“.

Продължителността на вегетационния период средно за периода е 216 дни, при 215 дни за средния стандарт. Варира от 141 до 244 дни. Изкласява с $\pm 1-2$ дни разлика спрямо сортовете стандарти.

Сортът показва ниско ниво на студоустойчивост при повечето температури на третиране, на нивото на сорт „Прогрес“.

Средно за периода на изпитване превишава средния стандарт по маса на 1000 зърна – 41,4 g, при 36,4 g за средния стандарт. Варира от 37,3 до 47,2 g.

По хектолитрова маса също превишава средния стандарт – средно 78,6 kg/hl, при 75,4 kg/hl за средния стандарт. Варира от 68,7 до 83,9 kg/hl.

При наличие на условия за полягане, показва средна устойчивост, при много ниска устойчивост за сортовете „Предел“ и „Мирела“.

По брой на класоносните стъбла на m² преди прибиране превишава средния стандарт. Средно за периода – 702, при 688 броя на m² за средния стандарт.

На естествен инфекциозен фон сортът е силно чувствителен към брашнеста мана, при чувствителност за сорт „Предел“ и средна устойчивост за „Мирела“. Напада се до 60%, при нападение до 42,5% за „Предел“ и до 22,5% за „Мирела“. Към кафява (листна) ръжда е чувствителен – напада се до 50%, при силна чувствителност за сорт „Предел“ – до 60% нападение и устойчивост за „Мирела“ – до 7,5% нападение.

През периода на изпитване не е установено нападение от черна и жълта ръжда за сорт „Виоми“, при нападение от черна ръжда съответно до 17% и 5% за сортовете „Предел“ и „Сатурн 1“.

На изкуствен инфекциозен фон е силно чувствителен към брашнеста мана и кафява (листна) ръжда и показва междинна устойчивост към жълта ръжда.

Алтернативна

Сорт „BG DURIAMO 2S“

ЗАЯВИТЕЛ: „Biogranum D.O.O.“, Република Сърбия.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС и поле на лице по чл. 18 от ЗППМ две години, през 2017 и 2018 година. Заявен е за разглеждане като алтернативен тип. Изпитан е в опити с есенна и пролетна сеитба.

При есенна сеитба средно за периода на сортоизпитване са получени 666 kg/da зърно, 105,2% към сорт „Предел“ и 104,6% към сорт „Мирела“, 104,9% към средния стандарт, формиран от сортовете „Предел“ и „Мирела“.

По продължителност на вегетационния период се изравнява със средния стандарт – средно за периода е 211 дни. Варира от 140 до 233 дни. Изкласява с до 5 дни по-рано спрямо сортовете стандарти.

Сортът показва високо ниво на студоустойчивост при повечето температури на третиране.

Средно за периода на изпитване отстъпва от средния стандарт по маса на 1000 зърна – 33,8 g, при 37,4 g за средния стандарт. Варира от 28,6 до 40,5 g. По хектолитрова маса се изравнява със средния стандарт – средно 75,5 kg/hl, при 75,6 kg/hl за средния стандарт. Варира от 65,3 до 82,5 kg/hl.

При наличие на условия за полягане, показва ниска устойчивост, при много ниска устойчивост за „Мирела“.

По брой на класоносните стъбла на m² преди прибиране превишава значително средния стандарт. Средно за периода – 762, при 694 броя/m² за средния стандарт (688 – за „Предел“ и 700 – за „Мирела“).

На естествен инфекциозен фон сортът е устойчив към брашнеста мана, при чувствителност за „Предел“ и средна устойчивост за „Мирела“. Напада се до 13,8%, при нападение до 42,5% за „Предел“ и до 22,5% за „Мирела“. Към кафява (листна) ръжда е високо устойчив – не се напада, при средна устойчивост за „Предел“ – до 16,5% и устойчивост за „Мирела“ – до 7,5% нападение. През периода на изпитване за сорта и за сортовете стандарти не е установено нападение от черна (стъблена) и от жълта ръжда.

На изкуствен инфекциозен фон е силно чувствителен към брашнеста мана, чувствителен към кафява (листна) ръжда и показва междинна устойчивост към жълта ръжда.

При пролетна сеитба през 2017 година са получени средно 558 kg/da зърно и 713 броя класоносни стъбла на m² преди реколтиране. Продължителността на вегетационния период е средно 112 дни. Сортът изкласява в периода 20.05. – 29.05.2017 г. Масата на 1000 зърна и хектолитровата маса са съответно 34,0 g и 79,5 kg/hl. Напада се от брашнеста мана и кафява ръжда до 20%.

ЦАРЕВИЦА *Zea mays L.*

За зърно

ФАО 300 - 399

Хибрид „DS1902С“

ЗАЯВИТЕЛ: Dow AgroSciences GmbH, Федерална република Германия.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета по сортоизпитване две години, през 2017 и 2018 година.

Средно за периода, при неполивни условия, са получени 964 kg/da зърно, 102,5% към средния стандарт от хибридите „P9175“ и „Furio“ и превишава по продуктивност хибрид „Furio“ с 8,8%.

Продължителността на вегетационния период от поникване до изсвиляване, средно за периода е 55 дни, при 57 дни за средния стандарт, а до физиологична зрялост 111 дни, при 110 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно за периода е 12,02%, при 11,97% за средния стандарт.

При наличие на условия за полягане на растенията, хибридът показва много висока устойчивост, както и хибридите стандарти.

През периода на изпитване е установено слабо пречупване на растенията преди прибиране – до 3,5%, при слабо и за хибрида стандарт „Furio“ – до 3,6%.

Височината до първия кочан е средно 99 cm, при 93 cm за средния стандарт.

Хибридът е с по-малка маса на 1000 зърна средно – 265 g, при 275 g за средния стандарт. Хектолитровата маса средно за периода е по-висока – 74,1 kg/hl, при 72,3 kg/hl за средния стандарт.

При полски условия хибридът е показал чувствителност към обикновена главня – напада се до 10%, при чувствителност за хибрид „P9175“ с нападение до 5,3%.

Към царевичен стъблопробивач е устойчив, при чувствителен за хибрид „Furio“.

Напада се до 1 брой/1 растение, при нападение до 6 броя/1 растение за хибрид „Furio“.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е много устойчив към листен пригор, обикновена главня и фузариум по стъблото и устойчив към фузариум по кочана.

Хибрид „КНЕЖА 320 (КНЕЈА 320)“

ЗАЯВИТЕЛ: Институт по царевицата, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС три години, през 2016, 2017 и 2018 година.

Средно за периода, при неполивни условия са получени 865 kg/da зърно, 98,6% към средния стандарт, формиран от хибридите „P9175“ и „Furio“, 104,8% към хибрида стандарт „Furio“.

Продължителността на вегетационния период от поникване до изсвиляване, средно за периода е 66 дни, при 61 дни за средния стандарт, а до физиологична зрялост 117 дни, при 113 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно за периода е 12,75%, при 12,28% за средния стандарт.

При наличие на условия за полягане на растенията, хибридът поляга в много слаба степен – до 1,8%, при 0,9% за хибрид „P9175“.

През периода на изпитване е установено много силно пречупване на растенията преди прибиране – до 8,8%, при слабо до 3,6% за хибрида стандарт „Furio“.

Височината на залагане на първия кочан е средно 101 cm, при 86 cm за средния стандарт.

Масата на 1000 зърна средно за периода е по-ниска – 254 g, при 261 g за средния стандарт. Хектолитровата маса средно за периода е по-висока – 75,7, при 71,9 kg/hl за средния стандарт.

При полски условия хибридът е показал устойчивост към обикновена главня – с нападение до 1,8%, при чувствителност за хибрид „P9175“, който се напада до 5,3%.

Към царевичен стъблопробивач е устойчив, при чувствителност за хибрид „Furio“.

Напада се до 1 брой/1 растение, при нападение до 6 броя/1 растение за хибрид „Furio“.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е устойчив към листен пригор, фузариум по стъблото и кочана и показва средна устойчивост към обикновена главня.

Хибрид „KWS BELLAVISTA“

ЗАЯВИТЕЛ: „KWS SAAT SE“, Федерална република Германия.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 г., при неполивни условия.

Средно за периода са получени 957 kg/da зърно, 101,8% към средния стандарт, формиран от хибридите „P9175“ и „Furio“ и превишава по продуктивност хибрид „Furio“ с 8%.

Продължителността на вегетационния период от поникване до изсвиляване, средно за периода е 58 дни, при 57 дни за средния стандарт, а до физиологична зрялост 112 дни, при 110 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно за периода е 12,00%, при 11,97% за средния стандарт.

При наличие на условия за полягане на растенията, хибридът поляга в много висока степен до 14,5%, при висока устойчивост за хибридите стандарти.

През периода на изпитване е установено силно пречупване на растенията преди прибиране – до 7,9% за хибрида, при слабо за хибрид „Furio“ – до 3,6%.

Височината до първия кочан е средно 87 cm, при 93 cm за средния стандарт.

Хибридът е с по-малка маса на 1000 зърна средно – 245 g, при 275 g за средния стандарт. Хектолитровата маса средно за периода е по-висока – 76,7, при 72,3 kg/hl за средния стандарт.

При полски условия хибридът е показал устойчивост към обикновена главня – напада се до 0,4%, при чувствителност за хибрид „P9175“ с нападение до 5,3%.

Към царевичен стъблопробивач е устойчив, при чувствителност за хибрид „Furio“. Напада се до 1 брой/1 растение, при нападение до 6 броя/1 растение за хибрид „Furio“.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е много устойчив към листен пригор и обикновена главня, устойчив към фузариум по кочана и средно устойчив към фузариум по стъблото.

Хибрид „KWS GOTHIC“

ЗАЯВИТЕЛ: „KWS SAAT SE“, Федерална република Германия.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 г., при неполивни условия.

Средно за периода, са получени 991 kg/da зърно, 105,5% към средния стандарт, формиран от хибридите „P9175“ и „Furio“ и превишава по продуктивност хибрида стандарт „Furio“ с 11,9% и се изравнява с хибрид „P9175“ – 99,7%.

Продължителността на вегетационния период от поникване до изсвивяване, средно за периода е 61 дни, при 57 дни за средния стандарт, а до физиологична зрялост 111 дни, при 110 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно за периода е 12,10%, при 11,97% за средния стандарт.

При наличие на условия за полягане на растенията, хибридът поляга в много ниска степен - до 1,1%, при много ниска – до 0,9% за хибрид „P9175“.

През периода на изпитване за хибрида е отчетено силно пречупване на растенията – до 5,3%, при слабо за хибрид „Furio“ – до 3,6%.

Височината до първия кочан е средно 88 cm, при 93 cm за средния стандарт.

Хибридът отстъпва от средния стандарт по маса на 1000 зърна и го превишава по хектолитрова маса, съответно – 237 g, при 275 g за средния стандарт и 75,5, при 72,3 kg/hl за средния стандарт.

При полски условия хибридът е показал чувствителност към обикновена главня – напада се до 8,3%, при чувствителност за хибрид „P9175“ с нападение до 5,3%.

Към царевичен стъблопробивач е устойчив, при чувствителност за хибрид „Furio“. Напада се до 1 брой/1 растение, при нападение до 6 броя/1 растение за хибрид „Furio“.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е много устойчив към листен пригор и обикновена главня, устойчив към фузариум по кочана и чувствителен към фузариум по стъблото.

Хибрид „KWS INFINITY“

ЗАЯВИТЕЛ: „KWS SAAT SE“, Федерална република Германия.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 г., при неполивни условия.

Средно за периода са получени 1047 kg/da зърно, 111,4% към средния стандарт от хибридите „P9175“ и „Furio“ и превишава по продуктивност хибридите стандарти „P9175“ и „Furio“ съответно с 5,3% и с 18,2%.

Продължителността на вегетационния период от поникване до изсвиляване, средно за периода е 60 дни, при 57 дни за средния стандарт, а до физиологична зрялост 112 дни, при 110 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно за периода е 12,08%, при 11,97% за средния стандарт.

При наличие на условия за полягане на растенията, хибридът поляга в много ниска степен до 1,3%, при много ниска – до 0,9% и за хибрид „P9175“.

През периода на изпитване за хибрида и за хибрида стандарт „Furio“ е установено слабо пречупване на растенията преди прибиране – до 3,6%.

Височината до първия кочан е средно 92 cm, при 93 cm за средния стандарт.

Хибридът отстъпва от средния стандарт по маса на 1000 зърна и се изравнява по хектолитрова маса, съответно – 226 g, при 275 g за средния стандарт и 72,5, при 72,3 kg/hl за средния стандарт.

При полски условия хибридът е показал устойчивост към обикновена главня – напада се до 0,4%, при чувствителност за хибрид „P9175“ с нападение до 5,3%.

Към царевичен стъблопробивач е устойчив, при чувствителност за хибрид „Furio“. Напада се до 2 броя/1 растение, при нападение до 6 броя/1 растение за хибрид „Furio“.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е много устойчив към листен пригор, обикновена главня и фузариум по стъблото и устойчив към фузариум по кочана.

Хибрид „KWS KASHMIR“

ЗАЯВИТЕЛ: „KWS SAAT SE“, Федерална република Германия.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 г., при неполивни условия.

Средно за периода са получени 1020 kg/da зърно, 108,5% към средния стандарт от хибридите „P9175“ и „Furio“ и превишава по продуктивност хибридите стандарти „P9175“ и „Furio“ съответно с 2,6% и с 15,2%.

Продължителността на вегетационния период от поникване до изсвиляване, средно за периода е 60 дни, при 57 дни за средния стандарт, а до физиологична зрялост 112 дни, при 110 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно за периода е 11,93%, при 11,9 % за средния стандарт.

При наличие на условия за полягане на растенията, хибридът поляга в ниска степен до 2,6%, при много ниска – до 0,9% за хибрид „P9175“.

През периода на изпитване за хибрида и за хибрида стандарт „Furio“ е установено слабо пречупване на растенията преди прибиране – до 3,6%.

Височината до първия кочан е средно 92 cm, при 93 cm за средния стандарт.

Хибридът се изравнява със средния стандарт по маса на 1000 зърна и по хектолитрова маса, съответно – 276 g, при 275 g за средния стандарт и 72,1, при 72,3 kg/hl за средния стандарт.

При полски условия хибридът е показал висока устойчивост към обикновена главня – не се напада, при чувствителност за хибрид „P9175“ - с нападение до 5,3%.

Към царевичен стъблопробивач е устойчив, при чувствителност за хибрид „Furio“. Напада се до 2 броя/1 растение, при нападение до 6 броя/1 растение за хибрид „Furio“.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е много устойчив към листен пригор, обикновена главня, устойчив към фузариум по стъблото и средно устойчив към фузариум по кочана.

Хибрид „KWS SMARAGD“

ЗАЯВИТЕЛ: „KWS SAAT SE“, Федерална република Германия.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 г., при неполивни условия.

Средно за периода, при неполивни условия, са получени 1016 kg/da зърно, 108,1% към средния стандарт, формиран от хибридите „P9175“ и „Furio“ и превишава по продуктивност хибридите стандарти „P9175“ и „Furio“ съответно с 2,2% и с 14,7%.

Продължителността на вегетационния период от поникване до изсвиляване, средно за периода е 59 дни, при 57 дни за средния стандарт, а до физиологична зрялост 110 дни – изравнява се със средния стандарт.

Влагата при прибиране средно за периода е 11,85%, при 11,97% за средния стандарт.

При наличие на условия за полягане на растенията, хибридите поляга в много ниска степен до 1,4%, при 0,9% за хибрид „P9175“.

През периода на изпитване за хибридите е установено много слабо пречупване на растенията преди прибиране – до 1,7%, при слабо за хибридите стандарт „Furio“ – до 3,6%.

Височината до първия кочан е средно 92 cm, при 93 cm за средния стандарт.

Хибридите е с по-малка маса на 1000 зърна средно – 253 g, при 275 g за средния стандарт. Хектолитровата маса средно за периода е по-висока – 74,2, при 72,3 kg/hl за средния стандарт.

При полски условия хибридите е показал устойчивост към обикновена главня – напада се до 1,8%, при чувствителност за хибрид „P9175“ с нападение до 5,3%.

Към царевичен стъблопробивач е средно устойчив, при чувствителност за хибрид „Furio“. Напада се до 5 броя/1 растение, при нападение до 6 броя/1 растение за хибрид „Furio“.

На изкуствен инфекциозен фон хибридите е много устойчив към листен пригор, обикновена главня и фузариум по стъблото и устойчив към фузариум по кочана.

ФАО 400 - 499

Хибрид „KWS INDIGO“

ЗАЯВИТЕЛ: „KWS SAAT SE“, Федерална република Германия.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридите е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2017 и 2018 г., при неполивни условия.

Средно за периода са получени 1087 kg/da зърно, 113,2% към средния стандарт, формиран от хибридите „P9494“ и „LG3475“, превишава и двата хибридите стандарти по продуктивност, съответно с 15,3 и 11,2%.

Продължителността на вегетационния период от поникване до изсвиляване, средно за периода е 60 дни, при 58 дни за средния стандарт, а до физиологична зрялост 118 дни, при 115 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно за периода е 12,42%, при 12,21% за средния стандарт.

При наличие на условия за полягане на растенията е установено много слабо полягане за хибридите – до 1,5%, при средна степен за хибрид „LG3475“.

Височината на залагане на първия кочан е средно 94 cm, при 85 cm за средния стандарт.

През периода на изпитване е установено пречупване на растенията преди прибиране в много слаба степен – до 2%, при силна степен – до 7,9% за хибрид „P9494“.

Масата на 1000 зърна средно за периода е по-ниска – 264 g, при 273 g за средния стандарт. Хектолитровата маса средно за периода е по-висока – 75,3, при 72,4 kg/hl за средния стандарт.

При полски условия хибридите и хибридите стандарти са показали устойчивост към обикновена главня – установено е нападение до 2%.

Към царевичен стъблопробивач е устойчив – нападение до 3 броя/1 растение, при чувствителност за хибрид „P9494“ с нападение до 6 броя/1 растение.

На изкуствен инфекциозен фон хибридите е много устойчив към листен пригор, обикновена главня и устойчив към фузариум по стъблото и по кочана.

Хибрид „КНЕЖА 564 (КНЕЈА 564)“

ЗАЯВИТЕЛ: Институт по царевицата, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридите е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС три години, през 2016, 2017 и 2018 г..

Средно за периода, при неполивни условия, са получени 842 kg/da зърно, 99,6% към средния стандарт, формиран от хибридите „PR35P12“ и „Кнежа 509“ и 108,5% към хибрида стандарт „Кнежа 509“.

Продължителността на вегетационния период от поникване до изсвиляване средно за периода е 65 дни, равна на средния стандарт, а до физиологична зрялост 125 дни, при 122 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно за периода е 13,66%, при 12,96% за средния стандарт.

При наличие на условия за полягане на растенията, хибридите показва добра устойчивост – до 3,3%, както и хибрид „Кнежа 509“ – до 6,3%.

Височината на залагане на първия кочан е средно 94 cm, при 99 cm за средния стандарт.

През периода на изпитване е установено слабо пречупване на растенията преди прибиране – до 2,3%, при много силно – до 9,1% за хибрид „PR35P12“.

Масата на 1000 зърна средно за периода е по-ниска – 254 g, при 280 g за средния стандарт. По хектолитрова маса се изравнява със средния стандарт – 74,6, при 74,0 kg/hl за средния стандарт.

При полски условия хибридите е със средна устойчивост към обикновена главня – напада се до 2,8%, както и хибрид „Кнежа 509“.

Към царевичен стъблопробивач е устойчив – с нападение до 1 брой/1 растение, при средна устойчивост за хибрид „Кнежа 509“ – до 5 броя/1 растение.

На изкуствен инфекциозен фон хибридите е устойчив към обикновена главня и листен пригор и средно устойчив към фузариум по стъблото и кочана.

Хибрид „КНЕЖА 565 (КНЕЈА 565)“

ЗАЯВИТЕЛ: Институт по царевицата, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридите е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2016 и 2018 г.

Средно за периода, при неполивни условия, са получени 872 kg/da зърно, 105,2% към средния стандарт, формиран от хибридите „PR35P12“ и „Кнежа 509“ и 114,9% към хибрида стандарт „Кнежа 509“.

Продължителността на вегетационния период от поникване до изсвиляване, средно за периода е 65 дни, при 67 дни за средния стандарт, а до физиологична зрялост 126 дни, при 124 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно за периода е 13,10%, при 13,08% за средния стандарт.

При наличие на условия за полягане на растенията, хибридите поляга до 7,2%, при полягане до 6,3% за хибрид „Кнежа 509“.

Височината на залагане на първия кочан е по-малка – средно 84 cm, при 92 cm за средния стандарт.

През периода на изпитване е установено слабо пречупване на растенията преди прибиране – до 1,7%, при много силно – до 9,1% и за хибрид „PR35P12“.

Масата на 1000 зърна средно за периода е по-ниска – 259 g, при 276 g за средния стандарт. По хектолитрова маса превишава средния стандарт – 76,2, при 74,2 kg/hl за средния стандарт.

При полски условия хибридите и хибридите стандарти показват устойчивост към обикновена главня – напада се до 0,4%, при 1,3% за хибрид „PR35P12“.

Към царевичен стъблопробивач е устойчив – с нападение до 1 брой/1 растение, при устойчивост и за хибридите стандарти – до 2 броя/1 растение.

На изкуствен инфекциозен фон хибридите е много устойчив към фузариум по стъблото и устойчив към листен пригор, обикновена главня и фузариум по кочана.

ФАО 600 - 699

Хибрид „КНЕЖА 648 (КНЕЖА 648)“

ЗАЯВИТЕЛ: Институт по царевицата, Република България.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридите е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2016 и 2018 г.

Средно за периода, при неполивни условия, са получени 828 kg/da зърно, 106,3% към средния стандарт, формиран от хибридите „PR34N43“ и „Кнежа М625“, като превишава по продуктивност и двата хибрида стандарти – 104,4% към „PR34N43“ и 108,3% към „Кнежа М625“.

Продължителността на вегетационния период от поникване до изсвиляване, средно за периода е 68 дни, при 67 дни за средния стандарт, а до физиологична зрялост 127 дни, при 126 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно за периода е 14,65%, при 13,77% за средния стандарт.

При наличие на условия за полягане на растенията, хибридите показва добра устойчивост – до 1,7%, както и хибридите стандарти – до 5,0% за хибрид „Кнежа М625“.

Височината на залагане на първия кочан е по-голяма – средно 107 cm, при 90 cm за средния стандарт.

През периода на изпитване е установено средно пречупване на растенията преди прибиране – до 5,0%, при силно – до 6,2% за хибрид „Кнежа М625“.

Масата на 1000 зърна средно за периода е по-висока – 271 g, при 260 g за средния стандарт. По хектолитрова маса отстъпва от средния стандарт – 71,5, при 75,3 kg/hl за средния стандарт.

При полски условия хибридите и хибрид „Кнежа М625“ показват устойчивост към обикновена главня – нападат се съответно до 2,4% и 3,7%, при висока устойчивост за хибрид „PR34N43“.

Към царевичен стъблопробивач е устойчив – с нападение до 2 броя/1 растение, при устойчивост и за хибридите стандарти – до 2 броя/1 растение.

На изкуствен инфекциозен фон хибридите е много устойчив към обикновена главня и фузариум по стъблото и устойчив към листен пригор и фузариум по кочана.

За силаж

ФАО 200 - 299

Хибрид „ИМПЕС“

ЗАЯВИТЕЛ: „Delley Seeds and Plants Ltd.“, Конфедерация Швейцария.

БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридите е изпитван за биологични и стопански качества в опитните полета на ИАСАС две години, през 2016 и 2018 година. Сравняван е с хибридите стандарти „Кнежа 674“ и „Кнежа 570“ (2018 г.).

Средно за периода, при неполивни условия, са получени 5022 kg/da зелена маса, 90,8% към хибрид „Кнежа 674“ и 1105 kg/da суха маса, 103,3% към хибрид „Кнежа 674“. Превишава със 17,5% хибрид „Кнежа 674“ по съдържание на сухо вещество.

Продължителността на вегетационния период от поникване до изсвиляване, средно за периода е 55 дни, при 64 дни за хибрид „Кнежа 674“ и 61 дни за хибрид „Кнежа 570“, а до млечно-восъчна зрялост 72 дни, при 78 дни за хибридите стандарти.

През периода на изпитване не е установено полягане и пречупване на растенията за хибрида и хибридите стандарти.

Височината на залагане на първия кочан е по-малка – средно 91 cm, при 100 cm за „Кнежа 674“ и 107 cm за „Кнежа 570“.

По химични показатели превишава или се изравнява с хибридите стандарти: съдържание на суров протеин – средно 7,9%, при 8,9% за хибрид „Кнежа 674“ и 7,2% за хибрид „Кнежа 570“; на сурови влакнини – 30,64%, при 28,09% за хибрид „Кнежа 674“ и 30,28% за хибрид „Кнежа 570“; на мазнини – 1,47%, при 0,75% за хибрид „Кнежа 674“ и 0,32% за хибрид „Кнежа 570“; на скорбяла – 22,08%, при 18,59% за хибрид „Кнежа 674“ и 18,00% за хибрид „Кнежа 570“ и на пепели – 10,31%, при 9,59% за хибрид „Кнежа 674“ и 8,80% за хибрид „Кнежа 570“.

При полски условия хибридът и хибридите стандарти показват устойчивост към обикновена главня – хибридът и хибрид „Кнежа 570“ се нападат до 0,3%, при нападение до 1,7% за „Кнежа 674“.

Към царевичен стъблопробивач е показал висока устойчивост, както и хибридите стандарти.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е устойчив към листен пригор и фузариум по кочана, средно устойчив към фузариум по стъблото и слабо чувствителен към обикновена главня.

Край на документа